GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 2 GRUDNIA 1999 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 139 ◆ CENA 3,- Kč

■ Z KRAJU ■ ZE ŚWIATA

■ Grupa byłych dysydentów - Slavek Popelka, Eva Vidlařowa i Petr Cibulka - domaga się, aby w nawiązaniu do apelu przywódców studenckich strajków w 1989 r. „Dziękujemy - odejdźcie", z funkcji prezydenta zrezygnował także Václav Havel.

■ 180 górników z środowej porannej zmiany podjęło strajk okupacyjny w kopalni „Koh-i-noor" w Mariańskich Radczicach (płn.-zach. Czechy). Domagają się rozpoczęcia bezzwłocznych rozmów z rządem na temat przyszłości kopalni.

■ W przepełnionych zakładach karnych Rosji przebywa prawie 1,1 mln więźniów, czyli więcej niż w 1989 roku w całym ówczesnym ZSRR.

▲ *Od 6 grudnia mieszkańcy Hawierzowa i przyjezdni będą mogli oglądać w atelierze Miroslavy Němčíkowej przy ul. Narodowej powstającą tutaj osobliwą szopkę bożonarodzeniową. Betlejemską stajenkę, miejsce narodzin Jezusa Chrystusa, wykonano z drewna i słomy, postacie Świętej Rodziny, hołdujących trzech królów, pastuszków itp. są ceramiczne, niektóre elementy szopki uformowano nawet z piernika. Całość zajmuje kilka metrów kw. powierzchni. Na zdjęciu: Jana Králíkowa (z lewej) i Miroslava Němčíkowa dają figurkom ostateczny szlif.* ***Fot. JAN OLEJNÍK***

W STYCZNIU ZACZNIE DZIAŁAĆ NA PODLESIU ODDZIAŁ KARDIOCHIRURGICZNY

Dzień z kardiologią

TRZYNIEC (kor) - Aż trzy bezpośrednie transmisje telewizyjne z zabiegów przeprowadzonych w sali katetryzacyjnej (zwanej też „angiolinią") trzynieckiego szpitala „Na Podlesiu" mogli wczoraj obejrzeć w sali Domu Kultury „Trisia" w Trzyńcu uczestnicy zorganizowanego przez dyrekcję i oddział kardiologiczny ww. szpitala pierwszego w historii hutniczego miasta spotkania kardiologów i kardiochirurgów z całego kraju pn. „Kardiodzień".

Jak poinformował dziennikarzy na konferencji prasowej jeden z organizatorów spotkania, MUDr Marek Richter (a zarazem bohater dwóch transmisji z sali katetryzacyjnej, wykonania trzeciej angioplastyki podjął się jego kolega, MUDr Marian Branny z tegoż szpitala), w ramach spotkania zorganizowano przede wszystkim specjalistyczne seminarium, na którym oprócz gospodarzy wystąpili ze swoimi referatami również liczni goście, wśród nich m.in. prof. MUDr Michael Ascherman, DrSc.

„Chcieliśmy poza tym dać uczestnikom spotkania możliwość obejrzenia naszej pracy jak gdyby 'od kuchni', stąd wspomniane już transmisje, o których można powiedzieć, że są chyba pierwszymi w historii czeskiej kardiologii" - powiedział M. Richter. „Chodzi głównie o to, żeby lekarze obecni na sali na własne oczy mogli się przekonać o tym, jak w praktyce wygląda troska o pacjentów, których wysyłają do naszego szpitala".

Był też „Kardiodzień" okazją do oceny ponad rocznej działalności otwartej I października ub. roku pracującej non stop angiolinii, w której przeprowadzono w ciągu 12 miesięcy np. 235 zabiegów metodą tzw. angioplastystyki balonikowej u osób z zawałem serca. W sumie podlascy kardiolodzy wykonali 640 zabiegów, jest więc trzyniecka placówka zaliczana - jeżeli chodzi o liczbę zabiegów - do ścisłej czołówki podobnych placówek w całym kraju.

Z kolei MUDr Marian Branny poinformował dziennikarzy, że z dniem 3 stycznia 2000 r. rozpocznie swoją działalność w szpitalu „Na Podlesiu" (podobnie jak w szpitalach w Czeskich Budziejowicach i Pilźnie) oddział kardiochirurgiczny, na którego czele stanie MUDr Tomáš Hájek. To właśnie referat T. Hájka pn. „Kardiochirurgia w szpitalu Na Podlesiu" zakończył wczoraj oficjalną część pierwszego trzynieckiego „Kardiodnia".

JAROSLAV KELLER TYMCZASOWYM DYREKTOREM CZESKOCIESZYŃSKIEGO MUZEUM

Prawa własności pod znakiem zapytania

KARWINA (sch) - Ciężar kierowania Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie od jutra spocznie tymczasowo na barkach nowego dyrektora, Jaroslava Kellera. W ten sposób zostanie wypełniony wakat po długoletniej dyrektorce Muzeum, Věrze Tomolowej, która w związku z perturbacjami finansowymi wokół muzeum zrezygnowała ze stanowiska.

„Uważam, że bezkrólewie nigdy nie jest dobrym rozwiązaniem. Zanim jednak w drodze konkursu zostanie wyłoniony nowy dyrektor, obowiązki te będzie pełnić Jaroslav Keller, który jest dobrym finansistą,a ponadto już wcześniej zajmował się w Urzędzie Powiatowym sprawami organizacji budżetowych" - powiedział wczoraj dziennikarzom naczelnik powiatu Karol Siwek. Dodał również, że kwestią dni jest rozstrzygnięcie, kto poprowadzi powiatowy wydział zdrowia, na czele którego po odwołaniu przed dwoma miesiącami Pavla Zelka stanął właśnie J. Keller, a po nim tymczasowo - Zdeněk Moldrzyk.

Mianowanie nowego dyrektora Muzeum prawdopodobnie jednak nie rzuci więcej światła na budzące wątpliwości finansowanie z pieniędzy państwowych gruntownego niemal remontu głównego - mieszczącego się w Cz. Cieszynie, przy ul. Głównej - budynku. W grę wchodzi bowiem 26 mln koron, które przeznaczono nie tylko na zażegnanie stanu awaryjnego budynku, ale m.in. również na nową elewację czy wymianę okien. Sytuacja nie budziłaby kontrowersji, gdyby budynek był niepodzielną własnością Muzeum, czyli państwa. Tak jednak nie jest... „Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, jeśli chodzi o składający się z dwu części główny budynek, jak dotąd nie ma uporządkowanych stosunków majątkowoprawnych. Tylko 60 proc. jednej części jest własnością Muzeum, kolejnych 40 proc. należy do państwa Pilcerów z Argentyny, prawa do drugiej części zgłosiła natomiast restytuentka Rosa Amsterdam" - wyjaśnił K. Siwek. Jeśli zatem okręgowy sąd apelacyjny zadecyduje na korzyść restytuentki, może się okazać, że pieniądze państwowe przeznaczono na remont prywatnego budynku...

Nazwisk osób odpowiedzialnych za lekkomyślne rozporządzanie pieniędzmi państwowymi K. Siwek, jak sam to określił, na razie nie ośmiela się podawać. Apelował jednak, żeby nie łączyć odwołania kierownika wydziału rozwoju regionalnego, Adolfa Kiszy, wyłącznie ze sprawą Muzeum. „Tutaj chodziło o moje niezadowolenie z funkcjonowania wydziału jako takiego, opartego na moich wcześniejszych doświadczeniach jeszcze z czasów starosty"- dodał K. Siwek.

Jan Ruml zrezygnował

PRAGA - Senator Jan Ruml, jeden z czołowych krajowych polityków, ostatniej dekady, zrezygnował w środę z funkcji przewodniczącego Unii Wolności.

„W ciągu ostatnich dziesięciu lat" - powiedział na nadzwyczajnej konferencji prasowej - „brałem udział w życiu politycznym najwyższego szczebla i już od dłuższego czasu czułem, iż jestem współodpowiedzialny za obecną sytuację polityczną. Sądzę, że o jej rozwiązaniu, które blokuje umowa opozycyjna (pomiędzy ČSSD a ODS), powinni rozmawiać już inni ludzie. Dlatego zdecydowałem się na rezygnację" - powiedział Ruml, który w latach 1992-1997 był w dwóch rządach Václava Klausa ministrem spraw wewnętrznych.

Ruml jest pierwszym - i jak na razie jedynym - czołowym politykiem, który zrezygnował ze swej funkcji w odpowiedzi na apel „Dziękujemy - odejdźcie". Ten do czołowych polityków wystosowali w 10. rocznicę wybuchu aksamitnej rewolucji przywódcy strajków studenckich, które jesienią 1989 roku rozpoczęły falę strajków i demonstracji prowadzącą do upadku komunizmu w Czechosłowacji.

NOWOROCZNE NOWOŚCI „TELECOMU"

Coś taniej, coś drożej

OSTRAWA (mro) - Wprawdzie od Nowego Roku, jak zapewniają przedstawiciele „Telecomu", (już od stycznia przyszłego roku „Czeskiego Telecomu"), ceny impulsów telefonicznych nie zdrożeją, ale podniesie się cena abonamentu z dotychczasowych 135 na 175 koron miesięcznie. Przy czym właściciele stałych linii telefonicznych będą mieli do dyspozycji „aż 82 minuty rozmów bezpłatnych" - pod warunkiem, że będą rozmawiać poza godzinami szczytu, przy czym połączenia lokalne po godzinie 19.00 będą o 20 proc. tańsze (również podczas weekendów i świąt).

Do zmian odciążających nasze wydatki przybędzie jeszcze likwidacja trzeciego pasma połączeń międzymiejskich i zastąpienie go dotychczasowym drugim pasmem oraz obniżenie średnio o 15 proc. rozmów międzynarodowych. W rezultacie będą trzy taryfy: lokalna, międzymiejska i międzynarodowa.

Kolejną nowością będzie zmiana systemu rozliczania rachunków. Od nowego roku będziemy płacić abonament w innym od dotychczasowego trybie (do tej pory płaciliśmy „do przodu"). Oznacza to, że rachunek za grudzień będzie opiewał tylko za „przegadany" czas. Za abonament przyjdzie nam zapłacić aż w rachunku za styczeń 2000 r.

Od połowy 2002 roku „Czeski Telecom" zapowiada bezpłatne oferowanie wszystkim klientom szczegółowych rozliczeń rozmów. Do tego czasu ta usługa jest płatna i realizowana na żądanie.

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu, w Beskidach śniegu. Temperatura w nocy od 2 do -1 st., w dzień od 4 do 7 st. C. Wiatr zach. i płd.-zach. od 6 do 10, w porywach do 15 m na sek.

PIĄTEK - Zachmurzenie umiarkowane wzrastające do dużego, po południu opady deszczu. Temperatura w nocy od 2 do -2 st., w dzień od 2 do 6 st. C.

■ PYTANIE DO...

WAWRZYŃCA FÓJCIKA,

prezesa Rady Polaków

■ Na czym polega zmiana w stanowisku Rady Polaków dotyczącym zwrotu majątków polskich organizacji zaprezentowana podczas sobotniego spotkania szefowych Izb Senackich RC i RP?

- Nie wystąpiliśmy z żadną nową koncepcją. Zdajemy sobie sprawę, że zwrot polskich majątków nie może się odbyć kosztem krzywd innych osób fizycznych czy prawnych. Wiemy też, że państwo czeskie większość z tych majątków rozdysponowało w ramach małej prywatyzacji i przekazywania majątku państwa do gmin. Wobec tego należy spodziewać się raczej rekompensaty w postaci innego majątku, jak przykładowo proponowano nam obiekt w Karwinie. Podczas obrad mówiono o tym, że mogłyby być typowane obiekty na siedziby organizacji zaolziańskich. Myślę, że przynajmniej dwie z największych i najważniejszych organizacji, tj. Kongres Polaków i Macierz Szkolna (która ma największe roszczenia majątkowe), zasługiwałyby na takie siedziby. **(mro)**

ABY DRZEWKO PRZETRWAŁO, DOBRZE JEST GO OSZPECIĆ

Złodziejska siekiera

W nadleśnictwach Szenów i Frensztat w powiecie frydecko-misteckim obowiązuje od wczoraj zakaz wstępu do lasu. Nie znaczy to jednak, że nie mogą tutaj przychodzić turyści, miłośnicy sportów zimowych czy właściciele domków letniskowych. Zakaz dotyczy wchodzenia w głąb lasu, a przestroga skierowana jest przede wszystkim do złodziei drzewek, którzy właśnie w okresie przedświątecznym plądrują lasy, wycinając dorodne choinki. Miejsca, do których wstęp jest wzbroniony, oznakowane są tabliczkami.

Leśnicy nie ukrywają, że sami wycinają tysiące drzewek. Mało tego, mogliby więcej. Co roku prowadzi się bowiem wycinkę jako konieczny zabieg pielęgnacyjny, aby te najsilniejsze drzewa wyrosły okazałe. Swoje wymogi ma też energetyka. Pod liniami wysokiego napięcia mogą rosnąć tylko niskie drzewka.

Jak dowiedzieliśmy się w dyrekcji spółki Lasy Frydek-Mistek, w jej rewirach kradnie się głównie młode świerczki. Często zdarza się, że złodziej nie wycina młodego drzewka, lecz obcina czubek dorosłego świerka. Tak okaleczone drzewo nie rośnie już wzwyż, a jedynie rozbudowuje się na boki. Leśnicy najbardziej ubolewają, gdy niszczone są drzewa 4-6 metrowe. Zdarza się, że ucina się je na wysokości 2-4 metrów, w efekcie czego zostaje tylko kikut. Straty ekologiczne są niewymierne.

Jedną z metod ochrony drzewek przed kradzieżą jest ich oszpecenie. Wystarczy zgrabnej jodle czy ładnemu świerkowi obciąć kilka gałęzi z jednej strony. Brzydkiego drzewka złodziej nie ruszy.

Służby leśne są już zmobilizowane do walki ze złodziejami. Leśnicy i strażnicy leśni nastawieni są przede wszystkim na ochronę młodników. Zwiększono liczebność i częstotliwość patroli przeczesujących lasy. Zatrzymanym na gorącym uczynku złodziejom grozi mandat w wysokości do 5 tys. koron, jeżeli szkody materialne przekroczą tę kwotę, sprawą zajmie się policja. Straż Leśna i Straż Miejska będzie patrolowała również targowiska i karała handlarzy sprzedających choinki „niewiadomego pochodzenia". **(wak)**

NOWA SPÓŁKA DOPIERO W PIERWSZYCH MIESIĄCACH 2000 ROKU

Przekształcenia ze spóźnieniem?

CZ. CIESZYN (kor) - Chociaż czeskocieszyńscy radni chcieli zakończyć transformację miejskiego Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego - poprzez połączenie Wydziału ds. Gospodarki Mieszkaniowej oraz Wydziału ds. Gospodarki Cieplnej i Usług (Tepelné hospodářství a služby - THS) i stworzenie nowej spółki akcyjnej, której jedynym udziałowcem byłoby miasto - już 1 stycznia 2000 r., wszystko wskazuje na to, że na sfinalizowanie tych planów będzie trzeba co nieco poczekać.

„Podczas takich przekształceń trzeba załatwić sporo formalności prawnych czy związanych z podatkami, a do końca roku pozostało zbyt mało czasu. Uważamy jednak, że uda nam się utworzyć nową spółkę w pierwszych miesiącach przyszłego roku" - mówi rzecznik czeskocieszyńskiej Rady Miejskiej, Marian Bielesz. „W tym celu podjęliśmy już pierwsze kroki. Np. większość pracowników Wydziału ds. Gospodarki Mieszkaniowej w najbliższych już dniach stanie się pracownikami spółki. Mówię o większości, bo, niestety, w ramach oszczędności będziemy musieli zlikwidować pięć etatów... Jeżeli zaś chodzi o inne zmiany, to chcielibyśmy, żeby wspomniany wydział w przyszłości - już w ramach spółki Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe - nie decydował o przydzielaniu mieszkań. To będzie miał za zadanie wydział ds. funduszu lokali mieszkalnych i użytkowych, który rozpocznie swoją działalność przy wydziale spraw socjalnych ratusza".

Na swoim listopadowym posiedzeniu Rada Miejska uchwaliła też nowy statut Wydziału ds. Gospodarki Cieplnej i Usług, dzięki czemu połączenie w przyszłym roku wydziału z Wydziałem ds. Gospodarki Mieszkaniowej miałoby przebiec bez większych problemów.

DNI OTWARTYCH DRZWI

Uniwersytet na oścież

KARWINA (wak) - Do godziny 13 można jeszcze dziś zwiedzać sale wykładowe (włącznie pracowni komputerowych), bibliotekę, salę gimnastyczną, aulę uniwersytecką oraz stołówkę na Wydziale Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie.

W ramach „Dni otwartych drzwi" rodzice oraz uczniowie, którzy w tym roku kończą szkoły średnie i są zainteresowani podjęciem studiów na UŚ, mogą się spotkać z wykładowcami i studentami, uzyskać informacje nt. egzaminów wstępnych, warunków czy systemu nauczania.

W tym roku na wydziale kształci się blisko 1700 słuchaczy na 12 kierunkach trzyletnich studiów licencjackich (bakalarskich) oraz 7 kierunkach pięcioletnich magisterskich.

Karwiński Wydział Handlu i Przedsiębiorczości powstał przed dziesięciu laty i wchodzi w skład Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. Utrzymuje bardzo dobre kontakty z uczelniami zagranicznymi oraz organizuje staże dla swoich studentów, m.in. w Szwajcarii i USA.

KAROL SIWEK Z UPOMINKAMI DLA „ZŁOTYCH" PAR

Gminne jubileusze

SUCHA GÓRNA (sch) - Bez mała dwie setki tegorocznych jubilatów zebrało się pod koniec ub. tygodnia na wspólnym spotkaniu w sali miejscowego Domu Robotniczego. W ten sposób od kilku lat władze gminne honorują tych górnosuszan, którzy w przeciągu roku obchodzili okrągły lub półokrągły jubileusz życiowy.

„Na spotkanie jubilatów, które już tradycyjnie organizujemy późnojesienną porą, zapraszamy jubilatów od sześćdziesiątki wzwyż z ich małżonkami oraz pary małżeńskie obchodzące złote lub diamentowe gody" - powiedział „GL" gospodarz imprezy, wicestarosta Suchej Górnej, Rudolf Moldrzyk, który dla pewności, że jubilaci z zaproszenia skorzystają, wszystkich przed imprezą osobiście odwiedził. „Zapewniamy posiłek, orkiestrę do tańca oraz co roku inny program kulturalny. Tym razem z programem estradowym wystąpiła stonawska »Akordanka« oraz zaśpiewał ZPiT »Suszanie«. Pieniądze na ten cel wydzielamy z puli przeznaczonej na projekty kulturalno-sportowe".

Nic więc dziwnego, że gminne imprezy urodzinowe cieszą się ogromnym powodzeniem, wszak są okazją do spotkania się z rówieśnikami, kolegami z lat szkolnych... „Owa popularność cieszy, ale także zobowiązuje. Kiedy nadejdzie bowiem jesień, jubilaci czekają już na zaproszenie" - dodaje R. Moldrzyk.

Życzenia tegorocznym jubilatom składał wicestarosta, natomiast upominki czterem „złotym" parom małżeńskim wręczał naczelnik powiatu karwińskiego, górnosuszanin Karol Siwek.

Przełom w kontaktach?

Komisja Rady Polaków ds. odszkodowań wojennych obywateli RC i obywateli RP ze stałym pobytem w Republice Czeskiej nawiązała kontakty z Komisją Koordynacyjną Czesko-Niemieckiego Funduszu Przyszłości oraz przedstawicielami rządów i parlamentów RC i RP - poinformował redakcję inż. Franciszek Gil, przewodniczący komisji. W związku z tym Rada Polaków otrzymała po raz pierwszy zaproszenie na II Konferencję Forum Dyskusyjnego przy Funduszu Przyszłości, która w dniach 26-27 listopada br. odbyła się w Brnie.

Uczestniczyło w konferencji 140 osób, a wśród nich szereg znaczących polityków czeskich i niemieckich, a także Günter Verheugen, komisarz Unii Europejskiej.

Obecność przedstawiciela komisji ds. odszkodowań była bardzo pożyteczna, stwierdza F. Gil, ponieważ „wskazała nam drogi i szanse rozwiązywania problemów odszkodowania, które dotychczas nie były jasno określone". (r)

Cieplej i kulturalniej *Już co nie widzieć część osiedla Ch... w Suchej Górnej nie należąca do ... przywdzieje nową szatę. Jak zapewniła „GL" Jana Špilakowa z Wydziału M... OKD, rozpoczęte w lecie prace remontowe zbliżają się do finiszu. „W tym roku ob... jęliśmy nimi cztery budynki, co w sumie daje 48 mieszkań. Pracownicy wyspecja... lizowanych firm OKD wymieniali balustrady balkonowe, zacieplali ściany szczytowe i wzmacniali konstrukcje bloków. W razie potrzeby także naprawiano dachy, aż do ich całkowitej wymiany" - dodała J. Špilakowa. Na zdjęciu: Osiedle Ch... jeszcze oplecione siatką rusztowań.* (mro) *Fot. RUDOLF OBRUSNIK*

Z POLSKI

■ Samorządowcy zgadzają się na przejęcie mało uczęszczanych i nierentownych linii kolejowych. Chcą jednak, by PKP przekazała im także część mienia.

■ „Niech żyje górniczy stan - Szczęść Boże" - życzył wczoraj prezydent Aleksander Kwaśniewski górnikom przed zbliżającą się Barbórką. 27 górników, ratowników i pracowników nadzoru technicznego odznaczył Krzyżami Orderu Odrodzenia Polski.

■ Sejm przełożył na piątek głosowanie nad skróceniem tygodnia pracy do 40 godzin. UW uważa, że powinno to nastąpić od 2004 roku; tymczasem według AWS, krótszy tydzień pracy powinien zostać wprowadzony od 2002 roku.

HARCERSCY SENIORZY PRZY ŚWIĄTECZNYM STOLE

Ocena z... kolędą

ZAOLZIE (sch) - Grudzień jest okresem przygotowań przedświątecznych, jest też miesiącem wigilijek... Dla seniorów Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej wigilijka jest jednak imprezą nie tylko o tematyce bożonarodzeniowej, ale stanowi również podsumowanie ich całorocznej pracy.

Jak wynika z relacji przewodniczącego Harcerskiego Kręgu Seniora, Władysława Stebla, będzie co oceniać. Bieżący rok zaczęli bowiem harcerscy seniorzy od razu w styczniu wigilijką w Karwinie-Raju... „Tymczasem spotkaniu z młodzieżą z okazji Dnia Myśli Braterskiej niestety przeszkodziła epidemia grypy" - ciągnie W. Stebel. „Odwiedziła natomiast delegacja HKS zaprzyjaźniony Krąg Seniora w Radlinie. Było też wiosenne spotkanie w Wędryni, smażenie jajecznicy w Nydku-Głuchowej, wspólna wycieczka z radlińskimi seniorami do Sztolni Czarnego Pstrąga koło Tarnowskich Gór oraz impreza, tym razem w Stonawie, z okazji Święta Ziemniaka". Nie zabrakło też seniorów zaolziańskiego harcerstwa na IV Zjeździe HPC, a w przyszłym roku zamierzają wziąć udział zarówno w Zlocie ZHP 2000 w Gnieźnie, jak i w zapowiadanym Zlocie 10-lecia odrodzonego HPC.

Z uwagi na to, że członkowie Kręgu Seniora pochodzą ze wszystkich niemal zakątków Zaolzia, spotkania przedświąteczne organizują w różnych miejscowościach. W tym roku, 10 grudnia, będą dzielić się opłatkiem w skrzeczońskim Domu PZKO. Jak nas poinformował W. Stebel, tradycja wigilijek harcerskich trwa od 1977 roku, kiedy „zakazani" wówczas harcerze seniorzy spotkali się w „konspiracji" w trzynieckim Muzeum Hutniczym. Natomiast od 1987 roku wigilijki odbywały się już oficjalnie, pod patronatem PZKO.

SKATEPARK DLA ROLKARZY

Szał małych kółek

HAWIERZÓW (wak) - Hawierzowscy rolkarze nie będą musieli wykorzystywać do treningu schodów, murków czy poręczy w miejscach ogólnie dostępnych. Jeżeli nie sypnie śniegiem, jeszcze w tym roku będą mogli „legalnie" poszaleć na pierwszej w mieście rampie do uprawiania sportów wrotkarskich. Wybudowano ją kosztem 1,1 mln koron (600 tys. koron przeznaczyło na ten cel miasto, resztę Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w ramach projektu walki z przestępczością) obok boiska do minigolfa w obiekcie KS „Slawia". W tych dniach trwają prace dokończeniowe - budowana jest droga oraz opłocenie.

„Oprócz dwu ramp sportowych zainstalowano tu także skocznię oraz rurę do slideowania. Ogółem będzie można korzystać z trzynastu prawidłowo rozstawionych przeszkód, położonych na dobrej nawierzchni" - twierdzi Ivo Polášek z Wydziału Szkolnictwa i Wychowania Fizycznego Urzędu Miasta. „W przyszłości w skateparku organizowane będą także imprezy sportowe".

Wstęp do areału będzie bezpłatny. Przychodzący tutaj rolkarze będą jednak musieli przestrzegać regulaminu oraz przepisów bezpieczeństwa. „Mamy nadzieję, że po udostępnieniu obiektu hawierzowianie będą mogli spokojnie przejść w miejscu, gdzie jeszcze przed kilku laty stał pomnik W. I. Lenina, czy wejść bez przeszkód do domu handlowego „Budoucnost", najbardziej okupowanych przez łyżwo - i deskorolkarzy placów. Po co niszczyć place i chodniki, skoro będzie można poszaleć na profesjonalnych torach" - dodał I. Polášek.

Rampy do uprawniania wrotkarstwa otwarto w tym roku również w Karwinie i Ostrawie.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Rozbrajająca gościnność

Czeskocieszyńskie Polskie Centrum Pedagogiczne zorganizowało pod koniec ub. tygodnia dla organizacji Czech Commitee of OMEP spotkanie dotyczące wymiany doświadczeń w pracy i działalności przedszkoli w Polsce.

W piątek 26 listopada nauczycielki przedszkoli z całej Republiki Czeskiej przyjechały do Państwowego Przedszkola w Skrzyszowie w Polsce. Spotkanie dotyczyło wymiany doświadczeń w zakresie dydaktyki przedszkolnej oraz finansowania biegu przedszkoli. Hospitowano dwie lekcje pokazowe, które nauczycielki skrzyszowskiego przedszkola przeprowadziły w różnych grupach wiekowych.

Czeskie przedszkolanki zapoznały się ze strukturą nadzoru pedagogicznego, który w Polsce spoczywa na delegaturach reprezentujących Kuratorium Oświaty, w tym wypadku kuratorium katowickie, oraz finansowaniem całej działalności przedszkola - tymi z kolei sprawami zajmuje się gmina. Wysłuchały też nauczycielki występów dzieci przedszkolnych.

Po południu odbyło się spotkanie gości z RC, którym przewodniczyły przewodnicząca OMEP mgr Maria Maxtowa i PaeDr Milada Tuskowa z dyrektor przedszkola w Skrzyszowie Marią Moczałą, wójtem gminy mgr. inż. Ludwikiem Piechaczkiem oraz dyrektorem Delegatury w Rybniku mgr. Drosiem. Bardzo trudne zadanie spoczywało na pracownikach PCP, którzy pełnili rolę tłumaczy, a także byli odpowiedzialni za stronę organizacyjną całego spotkania. Należy dodać, iż pertraktacje z tym związane przebiegały prawie dwa miesiące. A podjęły się tego zadania dyrektor PCP Irena Kufa oraz pracownice centrum Marta Kmeť i Barbara Głębicka-Janas.

Spotkanie pozwoliło czeskim nauczycielkom poznać zasady działania polskiej oświaty i gmin. Hospitacje i rozmowy na ten temat przyniosły im mnóstwo nowej wiedzy, która niewątpliwie poszerzy ich horyzonty oraz warsztat pracy. Należy dodać, iż szczególnie były zaskoczone przedszkolanki polską gościnnością i serdecznością, a także wspaniałymi warunkami ... wymi skrzyszowskiego przedszkola i jego zapleczem dydaktycznym.

BARBARA GŁĘBICKA-JANAS
metodyk PCP

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA

Śmierć z ręki gangu

W północnym Meksyku, w rejonie miasta Ciudad Juarez prawdopodobnie znajdują się masowe groby, w których pochowano ponad sto osób - w tym 22 Amerykanów - zamordowanych przez potężny narkotykowy kartel. Informacje o istnieniu miejsc, w których chowano osoby, mordowane przez kartel Juarez, podał jeden z przemytników narkotyków, schwytany w Teksasie.

Na miejscu w rejonie Ciudad Juarez, na dwu oddalonych od miasta farmach, wskazanych przez zatrzymanego członka gangu, od poniedziałku trwają poszukiwania grobów. Oprócz miejscowych władz w akcji uczestniczy również kilkudziesięciu agentów amerykańskiej CIA. We wtorek wieczorem znaleziono pierwsze dwa ciała.

Kartel Juarez należy do najpotężniejszych w regionie. Zajmuje się szmuglowaniem narkotyków z Kolumbii do USA, m.in. także przerzucając tony kokainy samolotami na terytorium Teksasu. Główną siedzibą kartelu ma być miasto Ciudad Juarez. W ostatnich latach bez wieści zginęły tu tysiące osób - zdaniem mieszkańców, zamordowanych za przeciwstawianie się gangowi.

AIDS gorsze od wojny

Zdaniem szefa rosyjskiego ośrodka zapobiegania AIDS, szybko wzrastająca liczba nosicieli HIV w Rosji sprawia, że ta nieuleczalna choroba stanowi dla Rosjan większe zagrożenie niż wojna w Czeczenii. „Rozprzestrzenianie się HIV staje się sprawą coraz bardziej poważną i coraz bardziej niebezpieczną. Jest to dziś bardziej niebezpieczne niż wojna na Północnym Kaukazie, w Czeczenii" - powiedział dr Wadim Pokrowski na konferencji prasowej w Moskwie.

Dr Pokrowski podkreślił, że nagły wzrost liczby zakażeń wirusem HIV wśród młodzieży, stwierdzony w tym roku, zapowiada w Rosji epidemię AIDS.

Pokrowski sądzi, że w ciągu najbliższych pięciu lat aż 10 procent spośród 147 milionów mieszkańców Rosji może zostać zakażone tym wirusem. To z kolei „grozi Rosji katastrofą demograficzną".

W tym roku zanotowano w Rosji oficjalnie 12 425 nowych wypadków zakażenia HIV, czyli trzy razy więcej niż w roku ubiegłym. W samej Moskwie zarejestrowano w br. dziesięć razy więcej wypadków HIV niż w roku ubiegłym. „Uważamy, że rzeczywista liczba osób zakażonych HIV w Rosji sięga 150 tys., a w samej Moskwie i w obwodzie stołecznym około 50 tys. Im wszystkim grozi zachorowanie na AIDS i śmierć w ciągu 10 lat" - powiedział Pokrowski. Podkreślił, że w grupie największego ryzyka jest młodzież w wieku 19-25 lat, rówieśnicy tych, którzy walczą w Czeczenii.

Republika bez Boga

Koordynator serbskiego opozycyjnego Sojuszu na rzecz Zmian (SZP) Vladan Batić oznajmił we wtorek z okazji dwudniowego Święta Republiki, że zniesienie w 1945 roku monarchii było zbrodnią, która oddaliła Serbię od Boga. Republikę proklamowali komuniści Josipa Broza Tity 29 listopada 1945 roku.

Batić zaprotestował przeciwko postawie zwierzchnika Serbskiej Cerkwi Prawosławnej, patriarchy Pavle, który w poniedziałek wziął udział w ... przez jugosłowiańskiego prezydenta Slobodana Miloszevicia ... z okazji rocznicy ogłoszenia republiki.

Batić przypomniał patriarsze, że prezydent Miloszević „nie jest ochrzczony, nie obchodzi »slavy« (prawosławnego dnia patrona rodu), nigdy się ... żegnał w świętym miejscu (...) ... złożył Serbom życzeń z okazji Wielkanocy ani Bożego Narodzenia".

Udział patriarchy Pavle w ... zowanym przez Miloszevicia ... został w środowiskach opozycyjnych odebrany z rozczarowaniem. Cerkiew jeszcze przed kilkoma miesiącami domagała się bowiem dymisji jugosłowiańskiego prezydenta.

HELA, ALA, ASIA I MICHAŁ W KOSZĘCINIE

Przygoda ze »Śląskiem«

Niespotykaną nagrodę otrzymali zwycięzcy konkursu śpiewaczego im. Stanisława Hadyny, który 28 września br. odbył się w Wiśle. Zdobywcy pierwszych nagród, a wśród nich Zaolziacy - Helena Lugsch, Alicja Herman, Joanna Rzeszut i Michał Rzeszut, zostali m.in. zaproszeni do Koszęcina, miejscowości oddalonej od Częstochowy o 30 km, lecz nie mniej od jasnogórskiego grodu słynnej. To za przyczyną Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk", który w koszęcińskim pałacyku ma swoją siedzibę i, rzec by można, kwaterę główną z blokami mieszkalnymi dla tancerzy i chórzystów, z salami baletowymi, salami prób, z salą gimnastyczną, jadalnią oraz kostiumerią, w której na wieszakach wisi blisko 7 ton śląskich strojów do tańca i „do różańca".

Zaolziańska czwórka przyjechała do Koszęcina 15 listopada i przez tydzień nie tylko obserwowała, jak to robią profesjonalni Ślązacy, ale i na własnej skórze zakosztowała plusów i minusów artystycznego życia.

Dyrektor Jerzy Wójcik przywitał ich po polsku - herbatką, po czym przedstawił, co, gdzie i kiedy będą robić. Zaczęto od zwiedzania Koszęcina, w którym każdego dnia ćwiczy blisko 90 chórzystów i tancerzy. Tych, którzy mieszkają w aglomeracji katowickiej, zwozi codziennie „do roboty" autobus zespołu.

„Próby rozpoczynają o godzinie 10.00. Najpierw godzinka ćwiczeń w rozdzieleniu na głosy, potem całość z chórem. O godzinie 13.30 dalsza próba, tym razem z baletem. Maglują repertuar w kółko na okrągło" - mówi Michał Rzeszut. „Oczywiście intensywniej ćwiczą przed występami, bo na samym występie wszystko się liczy - nie tylko wykonanie, ale i to czy ...guziki są pozapinane, czy buty od pary. Jeśli coś jest nie tak, jak powinno, sprawca dostaje kreskę i namacalnie poczuje to przy wypłacie".

„Takie życie według grafiku chyba nie w pełni by mi odpowiadało" - wtrąca Hela Lugsch. „Jednak wszyscy z zachwytem obserwowaliśmy, jak oni dają sobie z nim radę".

Późnymi popołudniami zabierano się do Zaolziaków. Pani profesor „Basia" *(mnie tak do niej przylgnęło, że nikt o nagwisku nie zapytał... - red.)* uczyła naszą czwórkę piosenek z repertuaru zespołu - „Karliku", „Hej tam w dolinie", „Słoneczko" i „Helokanie", ale i kolęd.

Nauka szła dobrze, ale efekt był nieco odmienny od tego, jaki prezentują soliści „Śląska" - „Oni mają raczej operetkowe głosy, wyćwiczone, co nam na razie nie grozi. A co do stosowanych technik śpiewania - to my mamy swoje metody" - podsumował Michał.

Pod tym względem ważnym był piątek, wtedy zwycięzcy z Wisły zaśpiewali przed 40 osobowym chórem na zaolziańską nutę. Przyznają, że choć trema nie była zbyt duża, to tliła się iskierka niepokoju, jak przyjmie ich profesjonalne audytorium. To nagrodziło ich oklaskami - „Choć, mam wrażenie, że niektórzy klaskali z uprzejmości" - z przekorą w głosie mówi Hela.

Wspomnienia pobytu w zespole, gościnności opiekunek - Kasi Winiarczyk z Elbląga i Anety Drong z Rzeszowa, życzliwości całego zespołu, przeplatane są wrażeniami... kulinarnymi. Podobno najlepsze były... polskie zupy - takie gęste, że łyżka grzęzła.

Na pytanie, czy zwiążą swoje życie z estradą, Hela, Joasia i Alicja odpowiadają niezdecydowanie. Za to Michał nabrał chęci do „Śląskiego" życia. Oczywiście przedtem musi być matura.

Szczęśliwa czwórka nie zapomina dodać, że podstawy sukcesu zawdzięczają Jadwidze Palowskiej i Bronisławowi Bednarzowi, którzy nie tylko rozbudzili w nich zamiłowanie do folkloru, ale potrafili wskazać im kierunek rozwijanie zdolności.

„Aż ciepło zrobiło mi się na sercu, gdy usłyszałam, że nasi uczniowie i absolwenci, związani z zespołem „Dziołchy i syncy z kolónije" zdobyli najwyższe laury w Wiśle, i pomimo że opuścili już mury naszej szkoły, nie rzucili folkloru »gdzieś do żyta«, tylko ciągle pracują i stają do konkursów" - z radością w głosie wyznała Jadwiga Palowska, dyrektorka nowomiejskiej PSP w Karwinie.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

▲ *Od lewej: Hela, Ala, Michał, Asia.* *Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK*

NA PÓŁKACH KSIĘGARSKICH

Kalendarz Cieszyński 2000

Ze zbliżającym się końcem roku zaczęły się pokazywać kalendarze z datą 2000, prezentujące ostatni rok XX wieku. W Polsce pokazał się już „Kalendarz Ustroński" oraz „Kalendarz Cieszyński".

Ciekawie, jak zawsze, prezentuje się "Kalendarz Cieszyński 2000", który - wydany przez Macierz Ziemi Cieszyńskiej - zawiera blisko 350 stron. Zredagowało go kolegium pod przewodnictwem Roberta Danela.

Jest on przede wszystkim swoistym almanachem historycznych ciekawostek z szeroko pojętego regionu cieszyńskiego.

Miłośnicy kalendarzy znajdą tu między innymi materiały dotyczące przeszłości Rynku w Cieszynie, hutnictwa w Księstwie Cieszyńskim (w tym również w Trzyńcu), Cieszyna, cieszyńskich lecznic - Szpitala Braci Miłosierdzia, Szpitala Sióstr Elżbietanek oraz Szpitala Śląskiego, jest studium o pieśniach „Płyniesz Olzo" i „Wisło moja", o cieszyńskiej fotografii, jest materiał o Cieszyniakach w Buchenwaldzie, o „Rocie" Marii Konopnickiej, o polskich kalendarzach cieszyńskich, jest studium o malarzach i rzeźbiarzach Śląska Cieszyńskiego z obu brzegów Olzy, o ekumenizmie religijnym, są sylwetki burmistrza i dziejopisa cieszyńskiego Alojzego Kaufmanna, arcyksięcia cieszyńskiego Eugeniusza Habsburga,wywodzącego się z Nydku medaliera Rudolfa Mayera, pastora ks. Jerzego Bogusława Heczki, dr. Józefa Zaleskiego, dwu wywodzących się z Końskiej księży - Dominika Ściskały i Leopolda Bilki. Są prace o Stanisławie Hadynie, o budowniczych Hajdukach, bogumińskim lutniku Ferdynandzie Suchym itp. Są ciekawe dzieje pochodzącego z Łomnej Dolnej polskiego biologa Pawła Szotkowskiego. Poza tym jest nieco wierszy, prozy, wspomnień i folkloru, jak na szanujący się kalendarz przystało.

W każdym razie jest w tym kalendarzu sporo ciekawych materiałów, które warto przeczytać i wzbogacić w ten sposób wiedzę o swych stronach ojczystych.

KAZIMIERZ JAWORSKI

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Czas Brna i Cieszyna

Czeska premiera „Prawieku i innych czasów" Olgi Tokarczuk w Teatrze Cieszyńskim odbyła się 13 listopada, pod patronatem samego ambasadora RP w Pradze. Jednocześnie odbyto wtenczas w Czeskim Cieszynie chrzest wydanego przez brneński HOST czeskiego przekładu powieści „Pravěk a jiné časy" (tł. hawiejnowianin Petr Vidlák, przygotowujący już także przekład następnego bestselleru O. Tokarczuk: „Dom dzienny, dom nocny", laureata czytelniczej Nike '99). Zebrałem plik zapowiedzi i recenzji przedstawienia z prasy regionalnej i centralnej. Wychodzi na to, że poszło tutaj o wydarzenie międzynarodowe. Renia Putzlacher-Buchtowa, autorka posłowia czeskiej wersji „Prawieku..." oraz bodaj inicjatorka i tłumaczka jego adaptacji pióra Piotra Tomaszuka dla Sceny Czeskiej TC, w moim przekonaniu niejako zaprosiła do tematu: jak zwykle rozdała swe autorskie egzemplarze książki i na zaolziańskim czasie" Olgi Tokarczuk oraz słowackiego reżysera Ondreja Spičáka zwęźliła znaczący supełek, którego nie sposób pominąć. W czasie, kiedy „uczymy się siebie nawzajem".

O olziańskiej pomostowości oraz o tym, że granica nie dzieli, a łączy, wiemy tutaj co nieco. Rozpoczynaliśmy zresztą 10-lecie wolności od burzenia murów na czeskocieszyńskiej Głównej i Strzelniczej i gdyby nie pograniczne murówki ze swoimi instynktami i kupiecką logiką, kto wie, długo by przezywała żelazna kurtyna na Olzie. Niedawno Aleksander Kaczorowski pisał w „Blisko, coraz dalej?" (Gazeta Wyborcza), iż taki np. Festiwal na Granicy w obydwu Cieszynach to właściwie dwa festiwale, polski i czeski. Jakże różnią się zresztą lewo i prawobrzeżne Święta Trzech Braci! Radia polskie i czeskie zaś ani od święta nie wymieniają swych programów, słyszę natomiast polskie napomknienia ze słowackiego Devína.

Pragę trudno ruszyć albo poruszyć w jej prawach narodowej schedy po udziałowcach czeskiej kultury; mówi się zresztą: „Praha a venkov". Brnu zaś bliżej tak do Wiednia, jak do Krakowa. Przed dwoma laty informowaliśmy tutaj o obszernym, 200-stronicowym czeskim wyborze młodszej poezji polskiej: „Bílé propasti" w przekładach Bogdana Trojaka, Renaty Putzlacher-Buchtowej, Libora Martinka i Miroslava Zelinskiego. Już wtenczas wydało ów tytuł wydawnictwo HOST/WELES/. Teraz nawiązuje nań wspomniany bestseller równie młodej Olgi Tokarczuk, błyskotliwy i pogłębiony o przenikliwe wizje duchowe końca tysiąclecia. Lektura czeskiej wersji „Prawieku i innych czasów", w świetnym przekładzie, dała mi bardzo wiele. Przede wszystkim zaś upewniła mnie, że udział kulturalnego Nadolzia w europejskich procesach integracyjnych ma swój perspektywiczny sens. Młodsze generacje nie tyle postulują tutaj czy narzekają, a biorą się do roboty.

Pozostańmy w Brnie: we wrześniu wydawnictwo PETROV Martina Pluháčka przesłało ludziom pióra sygnalny -3. numer (I rocznik ruszy w styczniu 2000) miesięcznika kulturalnego NEON. Prowadzi go wędryniak, poeta Bogdan Trojak (łączony dotąd z jego imieniem WELES poprowadzi trzyczcanin Vojtěch Kučera). Pismo zwraca się do inteligencji czeskiej pragnącej „obserwować świat w jego pełnej gamie", od literatury, muzyki, plastyki po architekturę, dramat, film itd. Ostrawski krytyk M. Zelinský w związku z tym niepokoi się, czy taki wszechstronny, acz ekskluzywny magazyn aby znajdzie dość odbiorców wśród na ogół specjalizujących się ludzi kultury. NEON, zaznaczmy, prezentuje się atrakcyjnie tak pod względem tematycznym, jak wizualnym i zjednał sobie takich ludzi, jak: Wernisch, Stradický ze Stradic, Viewegh, Kratochvil... Życzymy B.Trojakowi i brneńskiemu środowisku twórczemu wielu, wielu zasobnych zwolenników (rocznik: 800 Kč).

WŁADYSŁAW SIKORA

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA **(184)**

Z. OLECH

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

- Ach, już dalej iść nie mogę, siły zupełnie odmówiły mi posłuszeństwa - wyszeptała. - Borysie, pozwól mi tutaj położyć się i umrzeć.

- Vero - zawołał Korsakow, siadając przy niej - nie mów o śmierci. Nie, teraz będziemy żyli i szczęśliwsi będziemy niż dotychczas, bo jesteśmy razem.

Jednakże czarnowłosa kobieta potrząsnęła przecząco głową i wyszeptała:

- Moje dziecko, gdzie jest moje dziecko? Ach, Borysie, to była straszna chwila, gdy zobaczyłam własne dziecko tam w górze na skałach. A przecież rozbójnicy byli gotowi spełnić mój rozkaz i strącić moje dziecko w przepaść. Tej chwili nigdy chyba nie zapomnę.

- Twoje dziecko z pewnością się odnajdzie - uspokajał ją Korsakow. - Nie ulega wątpliwości, że Cyganka uciekła z dzieckiem, gdy zjawiło się wojsko, bo przecież później już nie słyszałem jej głosu. Powinniśmy czuć się szczęśliwi, że sami uszliśmy z życiem.

- Więc ty sądzisz, że nas tutaj nie będą mogli odnaleźć?

- Na pewno nie! W tej części rzeki prawie nie spotyka się żywej duszy. Ale pomówmy o naszej przyszłości, piękna Vero, musimy przecież na coś się zdecydować. Jeżeli o mnie chodzi, to oczywiście w żaden sposób nie mogę wrócić do miasta. Rolę moją skończyłem. Nie pozostaje mi nic innego, jak tylko uciekać z tego kraju. Należy jednak wszystko dokładnie przewidzieć. Ponieważ przygotowany jestem na to, że prędzej czy później jeszcze raz będę występował w życiu jako herszt rozbójniczej bandy, muszę postarać się, aby moja ucieczka z tego kraju udała mi się w zupełności, a przecież w Paryżu i Londynie posiadam tak wielkie kapitały, że mogę nadal żyć bez najmniejszych zmartwień. Brakuje mi więc do szczęścia tylko ciebie, piękna Vero! Jedź ze mną, opuść ten kraj, a tam w Paryżu, w pięknym Paryżu, rozpoczniemy życie na nowo.

Objął ją ramieniem i przytulił do siebie. Nie broniła się, skłoniwszy główkę na jego piersi. Sam los sprzągł ją z tym człowiekiem, od którego z pewnością nigdy wyswobodzić się nie będzie mogła.

Zresztą był to pierwszy mężczyzna, który jej wyraźnie imponował.

- Borysie - wyszeptała w pewnej chwili, unosząc nieco głowę - Borysie, przysięgnij mi, że mnie nigdy nie opuścisz!

- Przysięgam ci! - wyszeptał uroczyście.

- Więc odtąd będziemy towarzyszami. Pójdę z tobą w naszą wspólną niepewną przyszłość, ale musimy być ostrożni, bo przecież nie mogę pozwolić na to, aby ktoś zrabował mi moje rodowe prawa. Nie wolno, żeby nas widziano razem, Borysie. Najchętniej złagodziłabym ten spór, jaki powstał między mną i moim ojcem.

- Ale wówczas byłabyś dla mnie stracona - odpowiedział Korsakow. - Nigdy nie mogłabyś przyjechać do Paryża, nigdy nie mogłabyś należeć do mnie.

Uśmieszek pełen triumfu zamajaczył na ustach pięknej kobiety.

- Jak ty jednak mało znasz mego męża - zawołała. - Jerzy zrobi wszystko, czego pragnę, gdyż mam nad nim nieograniczoną władzę.

- Ale jego matka, księżna, podsunął Korsakow - ta ma przenikliwy wzrok.

- Postaram się go odciągnąć od tej starej. Pod tym względem masz słuszność, spojrzenie starej księżnej zawsze przyprawiało mnie o zmieszanie. Muszę koniecznie wydostać się spod jej wpływu. Posłuchaj teraz mego planu - dorzuciła po chwili ciszy. - Uciekaj możliwie najprędzej! Uciekaj stąd i jedź do Paryża. Tam ci z pewnością nic nie grozi, nie mówiąc już o tym, że książę nie będzie miał najmniejszej ochoty na to, aby rozsyłać listy gończe za swoim adiutantem. Przyjadę za tobą do Paryża, gdy tylko uporządkuję swoje plany, powiedz mi jednak, gdzie cię będę mogła znaleźć.

- Jak przyjedziesz tam - odpowiedział Korsakow - poszukaj Klasztoru Czarnych Braci. Każde dziecko wskaże ci ten klasztor. Ale dlaczego chcesz pozostać i każesz mi jechać samemu? Jedź ze mną, zostań w moich ramionach. Wierzaj mi, że lepiej będzie, gdy się nie rozstaniemy.

Przytulił ją mocniej drżącymi ramionami. W tej samej chwili z gałęzi olchy spłynął ptak, wirując ponad taflą rzeki.

- Tak musi być, ukochany - wyszeptała Vera. - Rozstanie trwać będzie tylko kilka tygodni. Później przyjadę do ciebie do Paryża i poprowadzimy takie życie, o jakim nie śniło się nawet bogom.

Przez dłuższą chwilę siedzieli przy sobie otoczeni ramionami, gdy nagle Vera wyswobodziła się z objęć pięknego mężczyzny i poczęła nasłuchiwać.

- Nic nie słyszysz, Borysie? - zapytała drżącym szeptem. - Zdawało mi się, że słyszę westchnienie jakby umierającego człowieka.

Borys Korsakow zerwał się z ziemi, bo i on jakiś szmer usłyszał. Nie mógł się omylić, tutaj gdzieś nad rzeką musiał się znajdować jakiś człowiek, walczący ze śmiercią.

- O tam, tam! - zawołała nagle Vera, rozejrzawszy się uważnie dookoła.

- Człowiek! - wyszeptał Korsakow - nie może się podnieść! O, tutaj ślady krwi. Musiała tu rozegrać się jakaś tragiczna scena.

Vera podeszła do leżącego w trawie, pochyliła się nad nim i w następnej chwili z piersi jej wydarł się okrzyk przerażenia.

- Borysie - wyszeptała, nieruchomiejąc nagle. - Borysie, ten człowiek leżący na trawie jest moim mężem.

- Książę Jerzy! - wyszeptał ze dziwieniem Korsakow. - Tak, na Boga, to przecież książę Jerzy.

- Sam widocznie postanowił odebrać sobie życie - mówiła dalej Vera, klękając przy nieprzytomnym. - Bo tutaj w trawie leży rewolwer. Tak, to jego rewolwer. Borysie, czy wiesz, co tego człowieka popchnęło do czynu? To ja, ja jestem jego morderczynią.

W tej samej jednak chwili Korsakow pochylił się nad nieprzytomnym i przyłożył mu dłoń do serca.

- Mylisz się - powiedział. - Twój mąż żyje! Serce jego bije zupełnie równomiernie. Co teraz począć?

- Żyje! - wybiegło radośnie z ust Very. - Więc wszystko jest w porządku, więc osiągnę cel, który sobie wytknęłam. Jedną tylko prośbę mam do ciebie. Postaraj mi się na powrót o damskie ubranie, a wówczas będę uratowana.

- Co masz zamiar zrobić?

- Pragnę powrócić matce syna! Chcę go uratować, słyszysz? Uratować, bo chcę, żeby żył, on musi żyć!

- Ale po co to wszystko? - zapytał zdziwiony Korsakow, nie mogąc zrozumieć jej myśli.

Vera poderwała się z ziemi i poczęła mu szeptać do ucha:

- Czyż nie wiesz o tym, Borysie, że książę Jerzy jest szalenie bogaty? Nazywają go najbogatszym człowiekiem w Europie, nie licząc tego, że odziedziczy po swojej matce wiele milionów. Czyż miałabym być aż tak głupia, żeby zrezygnować z takiego majątku? Nie, te miliony muszą do mnie należeć. Wolno, ale dokładnie, będę się starała ich obydwoje unieszkodliwić. Najprzód jednak muszę doprowadzić do tego, żeby uczynili mnie swoją jedyną spadkobierczynią. Księciu kula utkwiła w głowie, więc z pewnością nie pożyje już długo, a jeżeli chodzi o starą księżnę, to liczę na twoją pomoc, Borysie. (cdn.)

12 240 KILOMETRÓW NA GODZINĘ!

Hipersoniczny odrzutowiec

Prawdopodobnie w 2000 roku poprawiony zostanie jeden z najstarszych rekordów. Nie chodzi tu o wyczyn sportowy, ale techniczny - przekroczona ma zostać bariera prędkości statku powietrznego. Dotychczasowy rekord został ustanowiony w 1967 r. przez eksperymentalny samolot o napędzie rakietowym X-15, który osiągnął prędkość 6,7 Macha. Tym samym, lotnictwo weszło wówczas z epokę prędkości hipersonicznych, tzn. przekraczających 5-krotnie szybkość dźwięku.

Pierwszy z trzech opracowanych przez NASA prototypów, który ma posłużyć do prób prędkościowych oznaczono symbolem X-43A. Niedawno został on przetransportowany do wojskowej bazy lotniczej Edwards w Kalifornii, gdzie jest przygotowywany do prób zaplanowanych w maju 2000 r. Jego lot będzie zwieńczeniem ponad dwudziestoletnich badań prowadzonych przez NASA nad rozwojem silników odrzutowych.

X-43A jest w przeciwieństwie do poprzedniego rekordzisty X-15, maszyną o napędzie odrzutowym. Różnica pomiędzy silnikiem rakietowym i odrzutowym, najogólniej mówiąc sprowadza się do tego, że ten drugi wykorzystuje tlen znajdujący się w atmosferze. Jak dotąd, wszystkie rekordy prędkości bito na samolotach rakietowych.

Obecnie najszybszym samolotem odrzutowym jest opracowany również przez NASA SR-71 osiągający prędkość „zaledwie" 3 Macha. Ze względu na swoją prędkość oraz osiągany pułap jest on wykorzystywany do zadań rozpoznawczych przez lotnictwo wojskowe armii Stanów Zjednoczonych.

Trzy prototypy X-43 zostały przez NASA zamówione w zakładach Micro Craft, Inc. z Tullahomy w stanie Tennessy. Maszyna z całą pewnością nie imponuje swoimi rozmiarami. Jej długość wynosi zaledwie około 3,6 metra. Jest to też maszyna, która będzie sterowana zdalnie. Loty pierwszych trzech prototypów mają służyć jedynie badaniom napędu i zachowaniu się maszyny przy ogromnych prędkościach, a to nie wymaga obecności pilota na pokładzie. Człowiek usiądzie dopiero za sterami większej maszyny, która w przyszłości ma powstać, w oparciu o analizę prób z X-43A.

Pierwsze loty dwóch modeli X-43 zaplanowano na 7 maja przyszłego roku. Trzeci nastąpić ma 10 maja. Za każdym razem każdy z prototypów uniesie się w powietrze podczepiony pod brzuchem bombowca strategicznego B-52. Po odczepieniu, w pierwszej fazie lotu X-43 osiągnie początkową prędkość przy pomocy zewnętrznego silnika rakietowego. Po jego odrzuceniu maszyna przejdzie na własny napęd odrzutowy.

Próby odbędą się nad Oceanem Spokojnym, u południowych wybrzeży Kalifornii. W tych pierwszych lotach maszyna ma osiągnąć siedmiokrotną prędkość dźwięku, czyli ponad 8568 km/h. Nie jest to kres możliwości, te mają zostać osiągnięte w trzeciej próbie, w której założono, iż maszyna powinna przekroczyć próg 10 Macha, czyli 12 240 km/h. Wszystkie trzy prototypy po krótkim locie i wyczerpaniu się paliwa wpadną do Pacyfiku.

Loty z takimi prędkościami w ziemskiej atmosferze są wielkim wyzwaniem, głównie dla technologii, które posłużyły do wykonania elementów silnika i płatowca. Wystarczy przypomnieć sobie chociażby, jak ogromne trudności towarzyszyły budowie jedynego używanego w lotnictwie cywilnym ponaddźwiękowego samolotu pasażerskiego - francusko-brytyjskiego Concorde. Tarcie, spowodowane oporem powietrza przy wielkich prędkościach powoduje znaczne odkształcanie się płatowca i znaczną zmianę jego długości i wszystkich parametrów aerodynamicznych podczas poszczególnych faz lotu. - To jest technologia wysokiego ryzyka - przyznaje szef projektu X-43 Joel Sitz.

O ile majowe loty X-43 zakończą się sukcesem, zdobyte w ich trakcie doświadczenia powinny pozwolić na skonstruowanie większej maszyny, w której napęd odrzutowy pozwoli na odciążenie przyszłych modeli kosmicznych wahadłowców wielokrotnego użytku od ładunku ciekłego tlenu, niezbędnego przy tradycyjnych silnikach rakietowych. Przyszłe wahadłowce będą miały także dzięki nowemu napędowi znacznie większe możliwości manewru podczas lądowania na Ziemi.

(PAI)

Arabskie awanse

Mimo drastycznego w ostatnich miesiącach spadku cen ropy naftowej na rynku światowym, jeden z jej głównych producentów - Arabia Saudyjska - jak na razie uniknął większych, związanych z tym strat finansowych. Jest to w znacznej mierze wynik z powodzeniem prowadzonej polityki gospodarczej saudyjskiego rządu, od szeregu lat forsującego ideę wszechstronnego rozwoju kraju. Podczas gdy jeszcze przed 20 laty udział surowej ropy naftowej w wytwarzanym produkcie krajowym brutto sięgał 80 procent, to od tego czasu spadł do 35 proc. Natomiast 65 proc. PKB przypada tu już na przemysł (głównie petrochemiczny, spożywczy, elektroniczny), budownictwo, drobną wytwórczość i szybko rozwijające się usługi, zwłaszcza finansowe. (PAI)

KTO ZROZUMIE I POTRZYMA ZA RĘKĘ?

Komputer to nie lekarz

Przychodzi pacjent do lekarza, a lekarz nawet nie prosi go, by się rozebrał, lecz natychmiast wypisuje skierowanie na badania specjalistyczne. Tam zajmą się nim analitycy wyposażeni w tomografy, rentgeny, sondy i komputery. Wielu z nich beznamiętnie uruchomi aparaturę i nawet nie spojrzy na chorego, którym coraz częściej zamiast ludzi zajmują się maszyny. Dokładniejsze, pozwalające zajrzeć tam, gdzie wzrok nie sięga, ale czy zawsze skuteczne?

Problem dehumanizacji medycyny zaprząta uwagę psychologów i socjologów już od wielu lat. Jednak ostatnio, dzięki gwałtownemu rozwojowi techniki, nabrał szczególnego znaczenia. Naukowcy z uniwersytetu stanowego Północnej Karoliny (USA) uznali, że czas najwyższy przyjrzeć mu się uważniej. Gdzieś przecież musi się kryć przyczyna zadziwiającej zbieżności postępów techniki i jednoczesnego wzrostu zainteresowania medycyną niekonwencjonalną, która rzadko sięga po skomplikowaną aparaturę, natomiast zawsze opiera się na bezpośrednim kontakcie cierpiącego i terapeuty.

Wyniki dwuletnich badań dają sporo do myślenia. Wśród lekarzy doszło bowiem do silnego podziału... wiekowego. Starsi, mający ponad 50 lat, potrafią powiedzieć bardzo dużo o stanie chorego na podstawie badania bezpośredniego - osłuchiwania, ostukiwania, zaglądania w oczy, rozmów o dolegliwościach. Młodsi w zdecydowanej większości są przy łóżku chorego zakłopotani, niepewni i bezradni. Tylko co drugi z nich potrafił ocenić pracę serca na podstawie analizy szmerów, doskonale słyszalnych przez stetoskop. Zaledwie co trzeci umiał postawić diagnozę na podstawie zewnętrznych objawów choroby wątroby - worki pod oczami, zażółcenie skóry. Nawet zwykły ból gardła stanowił pretekst do odesłania na badania specjalistyczne.

Nie ma w tym nic złego, gdyż wiele poważnych schorzeń wywołuje w pierwszym stadium podobne objawy. Dotyczy to zwłaszcza chorób nowotworowych, które „okiem i dłonią" trudno zdiagnozować. Wiara w cudowne możliwości techniki nie przekreśla jednak wiary w równie cudowne zdolności obronne organizmu. A te - jak wiadomo - zależą w dużej mierze od czynników psychicznych. Jak dotąd żadna, nawet najdoskonalsza maszyna, nie potrafi wywołać tak ozdrowieńczych skutków jak bezpośredni kontakt chorego z drugim człowiekiem, chcącym udzielić mu pomocy. Lekarz, który staje się tylko przedłużeniem coraz bardziej skomplikowanej maszynerii, przestaje być dla chorego partnerem, któremu się ufa i wierzy. Komputery pokazują tylko to, co da się wymierzyć i obliczyć. Żaden z nich nie wypowie podnoszących na duchu i mobilizujących chory organizm do walki słów: „Na pewno pan z tego wyjdzie". (PAI)

„KOMÓRKA" JEDNAK SZKODZI?

Telefonem w mózg

„Bez komórki czuję się jak bez ręki". Z tym powiedzeniem zgodzi się niemal każdy, kto korzysta z jednego z największych cudów techniki końca XX wieku. Raz po raz rozlegają się jednak głosy naukowców, ostrzegających przed nadużywaniem telefonów komórkowych. Nikt oczywiście nie oczekuje, że pod wpływem tych alarmów ludzie zrezygnują z niezwykle użytecznego urządzenia. Warto jednak zdawać sobie sprawę, że rozmawiając przez „komórkę", trzyma się tuż przy mózgu źródło promieniowania mikrofalowego. Czy tak bliski kontakt nie wywołuje żadnych skutków ubocznych?

Jednoznacznej odpowiedzi ciągle nie ma. Interesujące badania przeprowadził ostatnio zespół lekarzy ze szwedzkiego uniwersytetu w Lund. Obiektem testów były szczury, które poddawano napromieniowaniu mikrofalami. Okazało się, że w ich mózgu dość szybko znalazło się jedno z białek - albumina. Przeniknęło tam z krwi. Albumina ma tę właściwość, że w układzie krwionośnym jest niezbędna, natomiast w mózgu - zbyteczna. A jeśli tak, to organizm uruchamia mechanizmy obronne, czyli próbuje ją unieszkodliwić. W efekcie w mózgu szczurów pojawiły się antyciała, które niestety mogą również oddziaływać na jego komórki - neurony. Czym to grozi? W najgorszym przypadku przyspieszeniem procesów prowadzących do choroby Alzheimera i Parkinsona.

Zespół naukowców, kierowany przez prof. Leifa Salforda, unika formułowania jednoznacznych wniosków. Na razie stwierdził sam fakt obecności albuminy w mózgu, nie ustalił jednak, czy poziom promieniowania z telefonów komórkowych na tyle podnosi jej poziom, że staje się niebezpieczna. Odkrył natomiast inną, zaskakującą prawidłowość. Otóż silniejsze źródła promieniowania, na przykład z masztów radiowo-telewizyjnych, nie wywołują tych zmian. Ta zagadka bardzo intryguje uczonych, sugeruje bowiem, że „komórki" mogą być bardziej podstępne, niż się to dotąd wydawało.

Jedna z wyjaśniających to zjawisko teorii mówi, że impulsy z telefonów są tak słabe, iż układ nerwowy odczytuje je błędnie jako sygnały pochodzące z samego organizmu. Dlatego na ułamek sekundy „otwierają" się naczynia krwionośne w mózgu i albumina może przenikać. Gdy impulsy są silniejsze, organizm broni się i „uszczelnia" naczynia. Dla inżynierów i konstruktorów firm produkujących telefony może to być ważna wskazówka. Dla lekarzy - jeszcze jedno wyzwanie. Bo nie ma przecież gwarancji, że wraz z albuminą nie przedostaną się do mózgu inne składniki. Prof. Saldorf powiedział dziennikarzom gazety „Svenska Dagbladet", że szczególnie niepokoi go możliwość przenikania w ten sposób leków. Wiele medykamentów, uważanych dotąd za bezpieczne, pod wpływem promieniowania z „komórek" mogłoby nagle wywoływać skutki uboczne.

Jak każda teoria, również ta wymaga gruntownego zbadania. Być może niepokój okaże się bezpodstawny. Ale zanim się tego dowiemy, korzystajmy z telefonów komórkowych z umiarem.

(PAI)

PROGRAM TV POLONIA

■ PIĄTEK 3 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.10** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.25** Giełda, **8.30** Wiadomości, **8.45** Polska-Świat 2000: Hanna Gronkiewicz-Waltz, **9.00** „Złotopolscy" (s.), **9.25** Mój ślad: Krzysztof Zanussi, **9.30** Klub pana Rysia, **10.00** „Siedlisko" (s.), **10.50** Tygodnik polityczny Jedynki, **11.45** Przegląd prasy polonijnej, **12.00** Wiadomości, **12.15** Dialogi z przeszłością, **12.45** „Złotopolscy" (s.), **13.10** Ludzie listy piszą, **13.30** Krzyżówka szczęścia, **13.55** Wieści polonijne, **14.05** Credo (mag. katol.), **14.30** Magazyn polonijny z Białorusi, **15.00** Wiadomości, **15.10** Na haczyku: Okoń, **15.20** 360 stopni dookoła ciała, **15.40** Galeria Hellerów, **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** Teleprzygoda, **17.45** Hity satelity, **18.05** Telewizyjne wiadomości literackie, **18.35** Mój ślad: Ks. Jan Twardowski, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Złotopolscy" (s.), **19.15** Dobranocka: „Kulfon, co z ciebie wyrośnie", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Siedlisko" (s.), **20.55** MdM, **21.25** Tygodnik polityczny Jedynki, **22.15** MOTO Polonia, **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Spojrzenia na Polskę, **23.15** Porozmawiajmy, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.35** Hity satelity, **0.50** Mój ślad: Ks. Jan Twardowski, **0.55** „Złotopolscy" (s.), **1.20** „Kulfon, co z ciebie wyrośnie" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Siedlisko" (s.), **2.55** MdM, **3.25** Tygodnik polityczny Jedynki, **4.15** MOTO Polonia, **4.30** Panorama, **4.50** Sport-telegram, **5.00** Spojrzenia na Polskę, **5.15** Podwieczorek.

■ SOBOTA 4 GRUDNIA

6.00 „W labiryncie" (s.), **6.55** Mój ślad: Ks. Jan Twardowski, **7.00** Echa tygodnia, **7.30** „Klan" (s.), **8.45** Ziarno (pr. katol.), **9.10** 5-10-15 (dla dzieci), **9.30** Hity satelity, **9.45** Panteon, **10.00** Dzieje kultury polskiej, **10.50** Brawo bis, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Mniejszy szuka dużego" (film polski), **13.40** „Za chlebem" (rep.), **14.00** „Czy Bóg jest Polakiem" (rep.), **14.30** Piraci (teleturniej), **15.00** „Wakacje" (s.), **16.00** Wieści polonijne, **16.10** Mówi się..., **16.30** Magazyn polonijny z Francji, **17.00** Teleexpress, **17.15** Bezludna wyspa, **18.15** „Czterdziestolatek" (s.), **19.10** Mój ślad: Janina Ochojska, **19.15** Dobranocka: „Opowieści taty Bobra", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Podróż do Polski" (film pol.-franc.), **21.25** Ulubieńcy publiczności (koncert), **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Nick Cave i przyjaciele (koncert), **23.55** Sportowa sobota, **0.20** „Czterdziestolatek" (s.), **1.05** Mój ślad: Janina Ochojska, **1.15** „Opowieści taty Bobra" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Podróż do Polski" (film pol.-franc.), **3.25** Ulubieńcy publiczności (koncert), **4.10** „Za chlebem" (rep.), **4.30** Panorama, **4.50** Sport-telegram, **5.00** Bezludna wyspa, **5.50** Teledyski na życzenie.

■ NIEDZIELA 5 GRUDNIA

6.00 „Czterdziestolatek" (s.), **6.45** Z miast i miasteczek: Wejherowo, **7.05** Słowo na niedzielę, **7.10** Madonny polskie: Matka Boża Częstochowska, **7.40** „Złotopolacy" (s.), **8.30** Mój ślad: Janina Ochojska, **8.35** „Zwierzątka ze sklepiku" (s.), **9.00** Ala i As, **9.25** Niedzielne muzykowanie: Wielka sztuka Stefana Stuligrosza, **10.15** Uprawiałem malarstwo, **10.40** „Czarne diamenty" (film polski), **12.00** Anioł Pański, **12.15** Czasy (mag. katol.), **12.30** „Łemkowskie rozmowy" (rep.), **13.00** Msza św., **14.05** Wieści polonijne, **14.15** Jadwiga Korczakowska: „Spotkanie nad morzem" (teatr), **15.05** Teledyski na życzenie, **15.15** Zaproszenie, **15.35** Kraina uśmiechu, **16.30** Magazyn polonijny z Ukrainy, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Dom" (s.), **18.45** Lodzie listy piszą, **19.05** DTV (pr. satyr.), **19.15** Dobranocka: „Przygody Bolka i Lolka", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny" (film polski), **21.30** Mazurska Biesiada Kabaretowa, **22.05** „Życie z »Klanem«" (rep.), **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Trzy dekady rocka w Polsce, **23.55** Sportowa niedziela, **0.30** Kraina uśmiechu, **1.20** „Przygody Bolka i Lolka" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny" (film polski), **3.30** Mazurska Biesiada Kabaretowa, **4.05** „Życie z »Klanem«" (rep.), **4.30** Panorama, **4.50** Sport-telegram, **5.00** Trzy dekady rocka w Polsce.

■ PONIEDZIAŁEK 6 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.10** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.25** Giełda, **8.30** Wiadomości, **8.45** Czasy (mag. katol), **9.00** „Klan" (s.), **9.30** Domowe przedszkole, **10.00** „Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny" (film polski), **11.30** Z miast i miasteczek: Władysławowo, **11.40** DTV (pr. satyr.), **11.50** MOTO Polonia, **12.00** Wiadomości, **12.15** 7 dni świat, **12.45** „Klan" (s.), **13.10** Spojrzenia na Polskę, **13.30** „Dom" (s.), **15.00** Wiadomości, **15.10** Ojczyzna-polszczyzna, **15.25** Rodziny i miasta, **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** Kto ty jesteś? (dla dzieci), **17.45** Sportowy tydzień, **18.35** Mój ślad Olgierd Budrewicz, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Klan" (s.), **19.15** Dobranocka: „Bajka o bajkach", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Cham" (film polski), **21.20** Mała rzecz, a cieszy, **21.30** Biografie, **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **22.55** Rewizja nadzwyczajna, **23.20** Wielka sztuka Stefana Stuligrosza: J. S. Bach „Magnificat" (koncert), **24.00** Monitor Wiadomości, **0.35** Zaproszenie, **0.55** „Klan" (s.), **1.20** „Bajka o bajkach" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Cham" (film polski), **3.20** Mała rzecz, a cieszy, **3.30** Biografie, **4.30** Panorama, **4.50** Sport-telegram, **4.55** Rewizja nadzwyczajna, **5.20** J. S. Bach „Magnificat" (koncert)

■ WTOREK 7 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.10** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.25** Giełda, **8.30** Wiadomości, **8.45** Panteon, **9.00** „Klan" (s.), **9.25** Mój ślad: Olgierd Budrewicz, **9.30** „Rodzina Leśniewskich" (s.), **10.00** „Cham" (film polski), **11.20** Mała rzecz, a cieszy, **11.30** „Za chlebem" (rep.), **11.50** Teledyski na życzenie, **12.00** Wiadomości, **12.15** Telewizyjne wiadomości literackie, **12.45** „Klan" (s.), **13.10** Ludzki świat, **13.35** Sportowy tydzień, **14.30** Magazyn polonijny z Francji, **15.00** Wiadomości, **15.10** Twarzą w twarz z Europą, **15.25** NATO bez ograniczeń, **15.45** Mickiewiczowskie gawędy Barbary Wachowicz, **16.00** Panorama, **16.10** Polska-Świat 2000: Janusz Reykowski, **16.30** Teleexpress Junior, **16.35** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Rodzina Leśniewskich" (s.), **17.40** Mój ślad: Antoni Fałat, **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.10** Zaproszenie, **18.30** Tata, a Marcin powiedział, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Klan" (s.), **19.15** Dobranocka: „Przygody myszki", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Jan Serce" (s.), **21.05** „Pasje Stanleya Cuby" (rep.), **21.35** Fronda, **22.05** Rozmowy Jerzego Markuszewskiego z K. Brandysem, **22.15** Wieści polonijne, **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Ze sztuką na ty, **23.45** Tam program o poezji: Andrzej Sosnowski, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.30** Krzyżówka szczęścia, **0.55** „Klan" (s.), **1.20** „Przygody myszki" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Jan Serce" (s.), **3.05** „Pasje Stanleya Cuby" (rep.), **3.35** Fronda, **4.05** Rozmowy Jerzego Markuszewskiego z K. Brandysem, **4.15** Wieści polonijne, **4.30** Panorama, **4.50** Sport-telegram, **5.00** Ze sztuką na ty, **5.45** Tam program o poezji: Andrzej Sosnowski.

■ ŚRODA 8 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.00** Mój ślad: Antoni Fałat, **8.10** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.25** Giełda, **8.30** Wiadomości, **8.45** Ludzie listy piszą, **9.05** „Klan" (s.), **9.30** Ala i As, **9.55** „Jan Serce" (s.), **11.00** „Pasje Stanleya Cuby" (rep.), **11.30** Fronda, **12.00** Wiadomości, **12.15** „Łemkowskie rozmowy" (rep.), **12.45** „Klan" (s.), **13.10** Mówi się..., **13.30** Krzyżówka szczęścia, **13.55** Zaproszenie, **14.15** Wieści polonijne, **14.30** Oto Polska, **15.00** Wiadomości, **15.10** Uczmy się polskiego, **15.40** Kwadrans na kawę, **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** Ala i As, **17.40** Mój ślad, **17.45** Gry olimpijskie (teleturniej), **18.10** Magazyn turystyczny, **18.30** Teledyski na życzenie, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Klan" (s.), **19.15** Dobranocka: „Krecik", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Sukces" (s.), **20.50** Wielcy, więksi, najwięksi: Piwnica pod Baranami, **21.40** „Dziecięce zabawy pięknych dwudziestowiecznych" (film dok.), **22.10** Przegląd prasy polonijnej, **22.25** „Tańcząc w Manhattanie" (rep.), **22.45** Panorama, **23.00** Forum, **23.45** Panteon, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.35** Magazyn turystyczny, **0.55** „Klan" (s.), **1.20** „Krecik" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Sukces" (s.), **2.50** Piwnica pod Baranami, **3.35** Mój ślad, **3.40** „Dziecięce zabawy pięknych dwudziestowiecznych" (film dok.), **4.10** Przegląd prasy polonijnej, **4.30** Panorama, **4.45** Sport-telegram, **4.50** Z miast i miasteczek: Władysławowo, **5.00** Forum, **5.45** Panteon.

■ CZWARTEK 9 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.10** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.25** Giełda, **8.30** Wiadomości, **8.45** Rozmowy Jerzego Markuszewskiego z K. Brandysem, **9.00** „Złotopolscy" (s.), **9.25** Mój ślad, **9.30** „Grupa specjalna Eko" (s. anim.), **10.00** „Sukces" (s.), **10.50** Galeria malarstwa polskiego, **11.00** Linia specjalna, **12.00** Wiadomości, **12.15** MdM, **12.45** „Złotopolacy" (s.), **13.10** Zaproszenie, **13.30** Gry olimpijskie (teleturniej), **13.55** Magazyn turystyczny, **14.15** Mickiewiczowskie gawędy Barbary Wachowicz, **14.30** „Czy Bóg jest Polakiem" (rep.), **15.00** Wiadomości, **15.10** „Babiogórska jesień" (rep.), **15.30** Goście Eurofolku - Płock '99, **15.40** „Według Nikifora" (rep.), **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Grupa specjalna Eko" (s. anim.), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.10** Credo (mag. katol.), **18.35** Mój ślad, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Złotopolacy" (s.), **19.15** Dobranocka: „Miś Uszatek", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Niecierpliwość zmysłów" (teatr TV), **21.10** Abecadło kina: Musical, **21.35** Wielka sztuka Stefana Stuligrosza: K. Szymanowski „Pieśni kurpiowskie" (koncert), **22.15** Wieści polonijne, **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Linia specjalna, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.30** Krzyżówka szczęścia, **0.55** „Złotopolacy" (s.), **1.20** „Miś Uszatek" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Niecierpliwość zmysłów" (teatr TV), **3.15** Abecadło kina: Musical, **3.35** Wielka sztuka Stefana Stuligrosza, **4.05** Mój ślad, **4.15** Wieści polonijne, **4.30** Panorama, **4.50** Sport-telegram, **5.00** Linia specjalna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

kronika rodzinna

„Żyj nam jeszcze, Babciu Droga,
długo w zdrowiu i radości,
miej cześć ludzi, troskę Boga
i spokojne dni starości".

Dnia 3 grudnia 1999 r. obchodzi swe 70. urodziny Kochana Żona, Matka, Babcia

pani BRONISŁAWA LIPKOWA

ze Stonawy. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego życzy mąż, syn z żoną oraz wnuczki Ola i Daniela z narzeczonym. RK-122

Przed 70 laty 3. 12. zmarła pochodząca z Brennej nasza Dobra Mama

śp. ANNA RASZKOWA

z Łąk n/Olzą. Z wdzięcznością stale wspominają córki Maria i Anna oraz syn Józef. O-128

Dziś, 2. 12. 1999 mija czwarta bolesna rocznica, kiedy na zawsze umilkło szlachetne serce naszej Drogiej i Nieodżałowanej Żony, Matki, Babci, Teściowej

śp. IRENY SIWKOWEJ

z Czeskiego Cieszyna. Wszystkich, którzy Ją znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-229

„Biały jest dom i ogród
zimno i cicho w nim
odszedłeś w dal
wszakże po wsze czasy
zostaniesz w sercach naszych..."

Dnia 3 grudnia mija pierwsza rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca i Męża

śp. JANA SIKORY

Z Karwiny 5-Olszyn. Z miłością i szacunkiem wspominają żona i synowie z rodzinami. RK-112

teatr

SCENA CZESKA- TRZYNIEC: Królowa Krystyna (3, godz. 10.15).

kino

ORŁOWA - Wszechświat: Atak z głębin (2, 3, godz. 17.45). Wikingowie (2, 3, godz. 20.00). **KARWINA - Reflex**: Hanele (Art kino, 2, 3, godz. 17.00), Acid house (2, 3, godz. 20.00). **EX**: Kochaj bliźniego swego (2, 3, godz. 19.00), **Centrum**: Życie chrząszcza (2, 3, godz. 15.30), Panna młoda w ucieczce (2, 3, godz. 17.45, 20.00). **HAWIERZÓW - Centrum**: Flubber (2, 3, godz. 15.30), Pup fiction - Historyjki świata przestępczego (2, 3, godz. 17.45, 20.00), **Świt**: „Prci, prci, prcičky" (2, 3, godz. 17.45, 20.00). **CZ. CIESZYN - Central**: Uniwersalny żołnierz (3, godz. 16.15), „Pelíšky" (3, godz. 18.30), **TRZYNIEC - Kosmos**: „Prci, prci, prcičky" (2, 3, godz. 17.30), Małe ucieczki (KP - 2, godz. 20.00), Instynkt (3, godz. 20.00).

wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

Muzeum Tragedii Żywocickiej: Stała ekspozycja „Okupacja i ruch oporu w Cieszyńskiem 1938-1945". **W sali wystaw**: Do 31.12. „Franciszek Świder (1911-1997). Wybór z twórczości". Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

OŚRODEK „STRZELNICA" W CZ. CIESZYNIE

Galeria „Na poddaszu": Wystawa obrazów Jiřego Bieleckiego. Czynna: po-pt: 8-16.

HOTEL „JAWOR" RZEKA

Do 9. 12. wystawa kolaży Erwina Kukuczki (rodaka z Istebnej). Czynna: Po-nie: 8-20.

ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE

Sala wystaw: „Ród Larischów-Moennichów w Karwińskiem".

ZAMEK KARWINA-FRYSZTAT: - Galeria Zamkowa „Chagal": Do 5. 12. wystawa „Jiří Šalamoun - grafika".

MUZEUM HT I MIASTA TRZYŃCA

▲ Galeria na schodach: Od 3. 12. do końca stycznia 2000 wystawa „Blanka Bohdanowa - obrazy". Czynne: wt-pt: 9-16; so: 9-13.

▲ Trzebechowickie Muzeum Szopek: „W tę cudowną noc". Wernisaż wystawy 3. 12. o godz. 16.00. Wystawa trwa do końca stycznia 2000.

co, gdzie, kiedy

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - Zebranie Zarządu odbędzie się w czwartek 2. 12. o godz. 9.00 w Klubie PZKO, ul. Bożka, Cz. Cieszyn.

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie z Mikołajem we czwartek 2. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

CIERLICKO-GRODZISZCZ - MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w sobotę 4. 12. o godz. 16.00 do remizy strażackiej. W programie m.in. prelekcja p. M. Grzegorz „Metoda jednolitego mózgu", występ dzieci szkoły i przedszkola.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI" zaprasza na zakończenie sezonu w sobotę 4. 12, o godz. 11.30 do restauracji „U Mrózka" w Nawsiu. Wymarsz o godz. 8.00 od dworca kolejowego w Gródku. Trasa Gródek-Filipka „U Mrózka".

OLDRZYCHOWICE - MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na wieczór teatralny do sali u Tyrasa, gdzie Zespół Teatralny zagra sztukę Kazimierza Wojnara pt.: „To był dzień" oraz przedstawi wiersze Brzechwy. 3. 12. o godz. 19.00, 4. 12. o godz. 17.00.

▲ Zespół Kobiet zaprasza na wystawę robót ręcznych pt.: „Nad Tyrką biało" z okazji 25. rocznicy założenia ZK 3.-5. 12. od godz. 10.00 do 17.00 do Domu PZKO.

WĘDRYNIA - Aktorzy, grono nauczycielskie, dyrekcja oraz Macierz Szkolna PSP w Wędryni serdecznie zapraszają na przedstawienie szkolne pt.: „Skarby złotej kaczki" w piątek 3. 12. o godz. 16.00 oraz w sobotę 4. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

RYCHWAŁD - Zarząd MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków w niedzielę 5. 12. o godz. 15.30 na zebranie sprawozdawcze.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w niedzielę 5. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Dzieci bawić się będą z Mikołajem.

NIEBORY - MK PZKO zaprasza w niedzielę 5. 12. na grudniowe spotkanie do Domu PZKO. W programie dolański humor p. Chmiela.

LESZNA DOLNA - Organizatorzy „Sylwestra" w Domu PZKO informują wszystkich zainteresowanych, że są jeszcze do nabycia miejscówki na tę imprezę (400,- koron). Chętni mogą je zamówić pod numerem tel.: 0659/335713 (w godz. dopołudniowych) oraz 0659/335723 (w godzinach wieczornych) u państwa Bartnickich.

COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA żąda od instytucji szkolnych (PCP, Urząd Szkolny, Komisja Szkolna RP) informacji w sprawie likwidacji klas polskich w szkołach średnich (Technikum Maszynowe Karwina, Szkoła Ekonomiczna Cz. Cieszyn, Szkoła Zdrowotna Karwina, Technikum Rolnicze Cz. Cieszyn) i zapewnia młodzieży polskiej kształcenie w języku polskim. Wspieramy wysiłki mające na celu wprowadzenie w Szkole Integracyjnej Cz. Cieszyn wykładów w języku polskim w kierunkach zawodowych. O-129

oferta pracy

PRACA W DOMU - Tel.: 069/6607336. O-126

ZAPROSZENIE ZA OLZĘ

Cesarz w Cieszynie

Klub Propozycji, wspólnie z Towarzystwem Polsko-Austriackim, urządzają w piątek 3 grudnia br. o godz. 18.00 w sali SM „Cieszynianka" przy ul. Hajduka 17 w Cieszynie spotkanie z mgr. Mariuszem Makowskim, który snuł będzie barwną opowieść o pobycie cesarza Franciszka Józefa I w cieszyńskim grodzie.

Cieszyński historyk będzie się starał spleść wątki historyczne z tym, co owiane jest legendą. (da)

RADIAN
agencja reklamowa
zatrudni osobę na stanowisku:
ASYSTENTKI
Wymagania:
- znajomość języka polskiego i czeskiego w słowie i piśmie
- umiejętność pracy z PC (WORD, EXEL)
- prawo jazdy grupy „B"

Krótki życiorys proszimy przesłać do środy 8 grudnia 1999 pod adresem: Radian, Okrajová 4, 736 01 Havířov, tel.: 069 - 641 06 06
OL-6874

Z ŻYCIA PZKO ■ Z ŻYCIA PZKO ■ Z ŻYCIA PZKO

Na razie bez prezesa...

DĄBROWA (J. R.) - Chwilą ciszy na zebraniu sprawozdawczym Koła PZKO w Dąbrowie uczczono 27 listopada pamięć kilku zmarłych w bieżącym roku członków, wśród nich długoletniego prezesa (od 1975 roku) Aleksandra Hanzla. Warto dodać, że od 24 lat sprawuje w tym Kole funkcję sekretarza Oton Wania.

Z pięknym programem artystycznym przybył do Dąbrowy folklorystyczny zespół dziecięcy „Skotniczka" z Orłowej-Lutyni z kierowniczką Odonią Charvát.

W bieżącym roku dąbrowskie MK PZKO urządziło pięć tematycznych spotkań świetlicowych, zaprosiło też skrzeszoński zespół kabaretowy „Andrusi", zorganizowało wycieczkę do Żywocic i festyn ogrodowy, w którym wzięło udział ok. 50 gości.

Planowana wycieczka do Krakowa z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń się nie odbyła. Jak sugerują niektórzy członkowie, warto może urządzać dłuższe wycieczki wspólnie z którymś z sąsiednich Kół PZKO...

Obecna na zebraniu wiceprezes ZG PZKO Halina Gawlas z uznaniem wyraziła się o działalności dąbrowskich PZKO-wców. Poinformowała też o zmianie na stanowisku prezesa ZG PZKO - Jerzego Czapa zastąpił Zygmunt Stopa, poruszyła sprawę „Piasta", a także kwestię nabywania przez Koła PZKO na własność budynków i działek.

Na rok 2000 zaplanował 13-osobowy zarząd dąbrowskiego Koła PZKO pięć tematycznych imprez świetlicowych, wycieczkę krajoznawczą i festyn ogrodowy. W podjętej na zebraniu uchwale członkowie zobowiązują zarząd i rejonowych do wybrania prezesa i do rozpatrzenia możliwości pozyskania na własność budynku, w którym Koło ma siedzibę. W budynku mieściła się też do 1972 roku polska szkoła podstawowa.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 2 GRUDNIA

■ TC 1:
5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.10 Reportaże TV Ostrawa
9.35 Animals
9.55 „Jeden kociak za drugim" (film czeski)
11.25 Bananowe rybki (talk show)
12.00 Wiadomości
12.05 Sama w domu (mag.)
13.05 Rzecz mojego serca
14.15 Człowiek w potrzebie: „Miasto cieni" (dokumenl)
14.45 Nie zastanawiaj się i kręć!
15.05 „Kameleon" (s.)
15.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
16.00 Wiadomości
16.20 „Mechanika popularna dla dzieci I" (s. edukacyjny)
16.45 Plecak
17.00 Meduza
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
18.00 Report (aktualności regionalne)
18.10 „Słynne historie XX wieku" (s. dok.)
18.35 „Stuknięta dziewczyna I" (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Trzydzieści powrotów: 1953" (dok.)
20.05 „Trzydzieści spraw majora Zemana" (s.)
21.10 „Dobrze wykorzystana tragedia" (dok.)
21.45 Wydarzenia plus
22.00 Bramki, punkty, sekundy
22.10 Na pływalni z J. Andersonem
22.35 „Jak żyje się wizażystom" (dok.)
22.50 „Czas dla rodziny" (dok.)
23.10 Real TV - Kamera błyskawiczna
23.30 Policja RC
23.35 Wiadomości
23.45 „Kiedy stulecie było jeszcze młode" (s. dok.).

■ TC 2:
5.00 „Nic nowego pod słońcem" (dok.)
5.55 Klub Nietoperz
6.55 Wiadomości TVS
7.20 Report (aktualności regionalne)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 „Archipelag" (s. dok.)
9.50 „Na wietrznej farmie" (dok.)
10.00 „Świat pracy" (s. dok.)
10.30 Klub Seniora
10.55 Skyskier
11.05 „Historia sportu" (s. dok.)
12.00 „Życie w zamrażarce" (s. dok., 1/3)
12.55 „Historia sztuki" (dok.)
13.15 Magazyn policyjny
13.35 AZ-quiz (teleturniej)
14.00 Kometa
14.55 „Tajemnica wikliniowego koszyka" (s.)
15.20 „Naoczne świadectwo" (s. dok.)
16.00 „Nietolerancja?" (dok.)
18.30 „Droga do raju langust" (dok.)
18.45 Europa dziś
19.15 Euronews
20.00 „Kiedy stulecie było jeszcze młode" (s. dokumentalny)
21.00 „21" (aktualności)
21.30 „Sto fotografii stulecia" (dok.)
21.35 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.45 „Skarby świata" (s. dok.)
22.00 Prologi
23.00 Bez limitu
23.35 „Spowiedź najmłodszego narkomana i dealera" (dok.)
23.50 Klub jazzowy
0.50 Salon morawsko-śląski.

■ NOVA:
6.00 Śniadanie z Novą, 9.00 „Tarzan" (s.), 9.25 Obywatelskie judo, 9.45 Katapulta, 10.40 „Na dobrym tropie" (film czes.), 11.55 „Ciężkie dni" (s.), 12.20 Dobre życie, 13.25 „Miami Sands" (s.), 14.15 „Kapela marzeń" (s.), 14.40 „Amerykańska szkoła średnia" (s.), 15.05 „Słoneczny patrol V" (s.), 16.00 „A" (talk show), 16.40 Karuzela (teleturniej), 17.05 Właśnie teraz z regionów, 17.15 „Dziki anioł" (s.), 18.05 „Milady" (s.), 18.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 19.30 DTV, sport, pogoda, 20.00 „Statek miłości" (s.), 20.50 „Kobra 11" (s.), 21.40 Kociol, 22.30 „Między miłością i honorem" (film USA), 0.07 Pogodynka, 0.10 „Dr Kaz" (s. anim.), 0.35 „Słoneczny patrol V" (s.), 1.20 „A" (talk show).

■ PRIMA:
8.00 „Nowy świat skrzatów" (s. anim.), 8.25 „Czarodziejski autobus szkolny" (s. anim.), 8.50 „Nowe przygody Czarnego Księcia II" (s.), 9.15 „Brudne pieniądze" (film niem., 1), 10.50 Program dla pań, 11.45 „Podróż za szczęściem" (s.), 12.40 „Wspaniali i bogaci" (s.), 13.30 Program dla pań, 14.25 „Acapulco H.E.A.T. II" (s.), 15.10 „Czas przypływu II" (s.), 16.00 „Zar tropików" (s.), 17.00 Program dla pań, 17.30 Minuty regionu, 17.40 Rexeo (teleturniej), 18.00 „Doktor z alpejskiej wioski IV" (s.), 18.50 Prima TV, pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniam, czyli... (teleturniej), 19.45 „Tom i Jerry" (s. anim.), 19.55 „Hyperion Bay" (s.), 20.45 Zaczie się? (teleturniej), 21.45 Ciernie (talk show), 22.30 „Trio berkidzkie" (s.), 23.20 Do tematu!, 23.25 „Nietykalni" (s.), 0.15 „Drużyna A" (s.).

PIĄTEK 3 GRUDNIA

■ TC 1:
5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Obcy
9.00 Wiadomości
9.15 Walizka (teleturniej)
10.00 „Życie na zamku" (s.)
10.55 Losy gwiazd
11.20 Na krawędzi
12.00 Wiadomości
12.05 Sama w domu (mag.)
13.05 Czarne owce (publicyst.)
13.20 Na pływalni z J. Andersonem
13.45 „Chalupáři" (s.)
14.30 Klub przyjaciół orkiestr dętych
15.05 „Słynne historie XX wieku" (s. dok.)
15.35 „Stuknięta dziewczyna I" (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager" (s.)
17.00 Kinobox 2000
17.25 Pięknie po czesku (kontura)
17.50 Policja RC
18.00 Report (aktualności regionalne)
18.10 Piana dni (publicyst.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć!
20.25 „Starman" (film USA)
22.20 Wydarzenia plus, pogoda
22.38 Bramki, punkty, sekundy
22.50 „Dalziel i Pascoe" (film bryt.)
0.25 Real TV - Kamera błyskawiczna
0.45 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager" (s.)
1.30 Sama w domu (mag.)
2.30 „Życie na zamku" (s.).

■ TC 2:
5.00 „Wielkie wystawy" (dok.)
5.25 Magazyn nauki i techniki
5.40 „Mistrzowskie dzieła światowych galerii" (s. dok.)
5.50 „Mojemu komputerowi z miłością..." (s. dokumentalny)
6.05 „Człowiek w potrzebie" (dok.)
6.25 Światowid
6.55 Wiadomości TVS
7.20 Report (aktualności regionalne)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 Starty
9.20 Wiersz w obcym mieszkaniu
10.00 Kurs języka francuskiego
10.45 Białe wrony
11.00 Jazda (mag.)
11.30 www.eXtrevýzva.cz
12.00 Euronews
12.50 AZ-quiz (teleturniej)
13.15 „Starożytna Grecja" (s. dok.)
13.30 „Zielony rycerz" (bajka)
14.30 Klocki
14.40 „Czas dla rodziny" (dok.)
15.05 „Wzdłuż i wszerz i stale w drodze" (dok.)
15.30 „Skarby świata" (s. dok.)
15.45 „Dobrze wykorzystana tragedia" (dok.)
16.15 TV Klub Niesłyszących (mag.)
16.45 Alergie
16.50 Magazyn Ligi Mistrzów
17.40 „Teraz już jesteś dużym chłopcem" (kom. USA)
19.15 Euronews
20.00 „Z historii rocka" (s. dok.)
20.50 „Hiszpańska wojna domowa 1933-1936" (dokument)
21.00 „21" (aktualności)
21.30 „Sto fotografii stulecia" (s. dok.)
21.40 „Czerwony karzeł" (s.)
22.10 Hale i Pace (show)
23.30 „Ulotny pocałunek" (film kazachstański).

■ NOVA:
6.00 Śniadanie z Novą, 9.00 „Tarzan" (s.), 9.25 „Kobra 11" (s.), 10.15 Prank!, 10.45 „Nie wiecie o mieszkaniu?" (kom. czes.), 12.05 „Ciężkie dni" (s.), 12.30 Dobre życie, 13.45 „Miami Sands" (s.), 14.35 „Kapela marzeń" (s.), 15.00 „Amerykańska szkoła średnia" (s.), 15.25 „Słoneczny patrol V" (s.), 16.20 Rzut karny (mag. piłkarski), 16.55 SK Slavia Praga - CU Bohemians Praga (piłka nożna), 18.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 19.30 DTV, sport, pogoda, 20.00 „Kasandra" (s.), 20.50 „Małżeństwo z rozsądku" (film USA-kanad.), 22.40 Puszek (erot. talk show), 23.17 Pogodynka, 23.20 „Bez litości" (film USA), 1.55 „Woodstock '99" (s. dok.), 2.55 „Słoneczny patrol V" (s.).

■ PRIMA:
8.00 „Nowy świat skrzatów" (s. anim.), 8.25 „Czarodziejski autobus szkolny" (s. anim.), 8.50 „Nowe przygody Czarnego Księcia II" (s.), 9.15 „Brudne pieniądze" (film niem.), 10.50 Program dla pań, 11.45 „Podróż za szczęściem" (s.),[0] 12.40 „Wspaniali i bogaci" (s.), 13.30 Program dla pań, 14.25 „Acapulco H.E.A.T II" (s.), 15.10 „Czas przypływu II" (s.), 16.00 „Rexegat I" (s.), 17.00 Prima jazda, 17.30 Minuty regionu, 17.40 Rexeo (teleturniej), 18.00 „Doktor z alpejskiej wioski IV" (s.), 18.50 Prima TV, pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniam, czyli... (teleturniej), 19.45 „Tom i Jerry" (s. anim.), 19.55 „Komisarz Rex I" (s.), 20.50 Caruso show, 21.45 „Posoman" (s.), 22.35 Do tematu!, 22.40 „Ulice Berlina II" (s.), 0.20 „Drużyna A" (s.).

GŁOS LUDU ◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W Wydawnictwie „Otze", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittner, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrava, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/258; fax: 6607/252; e-mail: glosludu@ostrava.cz ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 16.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie; w Wydawnictwie „Otze", ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie codziennie w godz. 7.30-15.30; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportaż SmNS, a.s., Ostrawa ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, a.s. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 2 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
7.45 „Pan Złota Rączka" (s.)
8.05 Giełda
8.15 Krakowskie Przedmieście 27
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Sceny z życia smoków" (s. anim.)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.25 Domowe przedszkole
10.00 „Złoto pogamiaczy" (s.)
10.50 Gotowanie na ekranie
11.10 Zwierzęta świata: „Metropolis" (s. dok.)
11.35 Po prostu paragraf: Wypadek
11.45 Patrz w serce: Spóźniony tata
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.25 Horyzonty
12.45 „Klan" (s.)
13.15 Na tropie zagadki wody
14.15 „Saga Rodu Gonzaga" (s.)
14.30 Muzyczna skakanka (teleturniej)
15.00 Wiadomości
15.10 Rynek
15.40 „Niewidzialni" (s.)
16.05 Muzyczny Serwis Jedynki
16.15 Teleexpress Junior
16.20 Rower Błażeja (dla młodzieży)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Gość Jedynki
18.00 „Moda na sukces" (s.)
18.25 Credo: Odpusty (pr. katolicki)
19.00 Wieczorynka: „Tajemnice wikhnowej zatoki"
19.15 Jutro weekend
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Nash Bridges" (s.)
21.00 Flesz-Wiadomości
21.05 Sprawa dla reportera
21.35 Pop Kanał
21.55 Tygodnik polityczny Jedynki
22.45 Monitor Wiadomości, sport
23.20 Fronda: Wirtuany szaman socrealizmu
23.55 „Trzej bracia" (film franc.)
1.40 „Imieniny Gromodzierżcy" (rep.).

■ TVP 2:

7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Projektantki" (s.)
9.00 Transmisja obrad Sejmu
15.00 „W labiryncie" (s.)
15.30 5x5 - Wygrajmy razem (teleturniej)
16.00 Panorama
16.10 „Ich pięcioro" (s.)
17.00 „Świeca" (rep.)
17.15 Pytania o reformę
17.30 Program lokalny
18.30 Panorama
18.55 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.20 Dwójkomania
19.30 Studio Konkursowe VI Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Fitelberga
20.00 „Badziewiakowie" (s.)
20.25 Camerimage '99
21.00 Panorama, prognoza pogody
21.25 Sport-telegram
21.30 Dwójkomania
21.40 „Z Archiwum X" (s.)
22.30 997 (mag. krym.)
23.05 „Ekstradycja" (s.)
24.00 Wina i kara: „Osadzeni" (film dok.)
0.35 „Drobne kłamstwa" (film szwedzki).

■ TV KATOWICE:

7.00 „Ekoludki" (s. anim.), 7.25 „Ptaki" (s. anim.), 7.35 „Szaleństwa Alvina Wiewiórki" (s. anim.), 8.00 Wieś '99, 8.30 Integracja, 8.45 „To jest temat" (rep.), 9.00 „Seniora" (s.), 10.00 Bałtyk (mag.), 10.30 Echa regionów, 11.00 Budujemy mosty, 11.30 Szkoły za Oceanem, 11.50 Tajniki matematyki, 12.05 Laboratorium, 12.30 Klub Filipa, 13.00 Portrety miast, 14.00 Krajobrazy, 14.30 „Krople miłości" (s.), 15.00 Podróże Obieżyświatki, 15.30 „Układanka" (s. kukieł.), 16.00 Klub kolekcjonera, 16.15 Zbliżenia, 16.30 Flesz-Aktualności, 16.35 „Dwa światy" (s.), 17.00 Dzień jak co dzień (mag.), 17.30 Witaj, Malezjo (teleturniej), 17.50 Portrety miast i firm, 18.00 Aktualności, 18.20 Co słychać w muzyce, 18.45 W cztery oczy, 19.00 Krajobrazy (mag.), 19.30 „O dwóch takich, co ukradli księżyc" (s. anim.), 20.00 „Seniora" (s.), 21.00 „To jest temat" (rep.), 21.15 Integracja, 21.30 Aktualności, 21.45 Temat dnia, 22.00 „Krople miłości" (s.), 22.30 „Crimen" (s.), 23.30 Obrazy Niemiec.

■ POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, 7.00 „Świat według Bundych" (s.), 7.30 Polityczne graffiti, 7.35 „Jumanji" (s. anim.), 8.00 „Czarodziejka z Księżyca" (s. anim.), 8.30 „Tarzan" (s.), 9.00 „Maggie Winters" (s.), 9.30 „Paloma" (s.), 10.30 „Maribel" (s.), 11.30 „Herkules" (s.), 12.30 Disco Polo Live, 13.30 „Rodzina zastępcza" (s.), 14.00 Dyżurny Satyryk Kraju, 14.30 Kalambury (dla dzieci), 15.00 „Jumanji" (s. anim.), 15.30 Informacje, 15.55 „Renegat" (s.), 16.45 „Dzień po dniu" (s.), 17.45 „Maribel" (s.), 18.40 Super Express, 18.55 Informacje, prognoza pogody, 19.05 „Paloma" (s.), 20.00 „V.I.P." (s.), 20.50 Losowanie Lotto, 21.00 „Policjanci" (s.), 21.55 „Ostry dyżur" (s.), 23.00 Informacje i biznes informacje, 23.15 Prognoza pogody, 23.20 Polityczne graffiti, 23.35 „13. posterunek" (s.), 0.05 Super Express, 0.20 „Dzieci nocy" (film USA).

PIĄTEK 3 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
7.45 „Pan Złota Rączka" (s.)
8.05 Giełda
8.15 Krakowskie Przedmieście 27
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Przygody Misia Paddingtona" (s. anim.)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.25 Domowe przedszkole
10.00 „Supergrupa" (s.)
11.10 „Mars. Śmierć albo chwała" (film dok.)
11.40 Czas na komputer
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.25 Czas relaksu
12.45 „Klan" (s.)
13.10 Polskie stada i stadniny koni: Biały Bór
13.55 Historie sekretne
14.15 Maciek, rower i ekonomia
14.30 Kuchnia wróżki: Sałatka Posejdona
14.45 Dzieło-arcydzieło
15.00 Wiadomości
15.10 Twarzą w twarz z Europą
15.35 „Niewidzialni" (s.)
16.00 Muzyczny Serwis Jedynki
16.15 Teleexpress Junior
16.20 Rower Błażeja (dla młodzieży)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Gość Jedynki
18.00 „Moda na sukces" (s.)
18.25 MOC (mag. motor.)
18.45 Tata, a Marcin powiedział
19.00 Wieczorynka: „Fraglesi"
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Czerwona Flaga. Ostateczna rozgrywka" (film USA)
21.50 Flesz-Wiadomości
22.00 Taksówka Jedynki
22.20 XX Biesiady Humoru i Satyry w Lidzbarku Warmińskim: Kabaretowa noc pod gwiazdami
22.45 Monitor Wiadomości, sport
23.25 Nocne rozmowy
0.20 „Rażące wykroczenie" (film austral.)
2.00 „Cichy tropiciel" (film kanad.-amer.).

■ TVP 2:

7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Projektantki" (s.)
9.00 Transmisja obrad Sejmu
15.00 „W labiryncie" (s.)
15.30 Szalone liczby (teleturniej)
16.00 Panorama
16.10 „Ich pięcioro" (s.)
17.00 Przygoda z wojskiem
17.20 Camerimage '99
17.30 Program lokalny
18.30 Panorama
18.55 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.25 Jeden na jeden
19.45 IV Gala Piosenki Biesiadnej: Biesiada Śląska
21.00 Panorama, prognoza pogody
21.25 Sport-telegram
21.30 Dwójkomania
21.40 „Ślub po polsku" (film USA)
23.40 „Katastrofy na żywo" (film dok.)
0.10 Gwiazda Ogólnopolskiego Przeglądu Piosenki Autorskiej
0.45 „Ucieczka z McKenzie" (film USA).

■ TV KATOWICE:

7.25 „Fizyka na wesoło" (s. eduk.), 7.45 „Zegarek Bernarda" (s.), 8.00 Kraj za miastem, 8.30 Magazyn kulturalny, 9.00 „Seniora" (s.), 10.00 Bałtyk (mag.), 10.30 „Doktor Ewa" (s.), 11.15 „Europejskie ogrody zoologiczne" (s. dok.), 11.30 Pani Jola zmienia swoje życie, 11.50 Harmonijka ustna i blues, 12.05 Edukacja nowego wieku, 12.30 Podróże Obieżyświatki, 12.55 Ja, Ty, My - wybierzmy razem, 13.15 „Zawody zwykłe i niezwykłe" (s. dok.), 14.00 U siebie, 14.30 „Krople miłości" (s.), 15.00 Drynda (dla dzieci), 15.30 Trzy po trzy (dla dzieci), 16.00 Babie lato, 16.15 Trochę kultury, proszę, 16.30 Flesz-Aktualności, 16.35 „Dwa światy" (s.), 17.00 Dzień jak co dzień (mag.), 17.30 Studio pod bukiem, 17.50 Portrety miast i firm, 18.00 Aktualności, sport, 18.20 Telemikser, 19.00 U siebie, 19.30 „Kasztaniaki" (s.), 20.00 „Seniora" (s.), 21.00 Magazyn kulturalny, 21.30 Aktualności, sport, 21.45 Temat dnia, 22.00 „Krople miłości" (s.), 22.30 „Piekło i niebo" (kom. polska), 24.00 „Anatomia kataklizmów" (s. dok.).

■ POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, 7.00 „Świat według Bundych" (s.), 7.30 Polityczne graffiti, 7.35 „Jumanji" (s. anim.), 8.00 „Czarodziejka z Księżyca" (s. anim.), 8.30 „Tarzan" (s.), 9.00 „Karolina w mieście" (s.), 9.30 „Paloma" (s.), 10.30 „Maribel" (s.), 11.30 „Renegat" (s.), 12.30 „Policjanci" (s.), 13.30 „13. posterunek" (s.), 14.00 Sekrety rodzinne (pr. rozryw.), 14.30 Talent za talent, 15.00 „Jumanji" (s. anim.), 15.30 Informacje, 15.55 „Powrót Supermana" (s.), 16.45 „Dzień po dniu" (s.), 17.45 „Maribel" (s.), 18.40 Super Express, 18.55 Informacje, prognoza pogody, 19.05 „Paloma" (s.), 20.00 „13. posterunek" (s.), 20.35 „Czerwona Sonia" (film USA), 20.50 Losowanie Lotto, 22.20 „Real TV. Z życia wzięte" (s.), 22.50 Informacje, prognoza pogody, 23.10 Polityczne graffiti, 23.25 Różowa landrynka, 24.00 Super Express, 0.15 „Dziesiątka" (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

STOP DLA TENISISTÓW STOŁOWYCH B. HAWIERZÓW W 1/4 PUCHARU ETTU

Przegrali, ale z faworytem

PUCHAR ETTU: ITF Bad Honnef - Banik Hawierzów 4:0. Porażka w ćwierćfinałach europejskich rozgrywek pucharowych nie jest żadną niespodzianką, ani tragedią tenisistów stołowych znad Łucyny. Gospodarze (aktualni wiceliderzy Bundesligi z kilkoma obcokrajowcami) byli bowiem wysokimi faworytami tego spotkania, rozegranego w dodatku na ich własnych stołach. Niektóre pojedynki były wprawdzie dość wyrównane, ale w końcówkach setów górę wzięła większa odporność psychiczna rutynowanych gospodarzy.

Wyniki: Keen (Holender) - Hořejší 21:9, 21:13, Chen (Chińczyk) - Čihák 21:13, 21:17, Wosik (reprezentant Niemiec, który niedawno wyróżnił się podczas międzynarodowych mistrzostw Skandynawii) - Janáček 21:14, 21:15, Chen/Keen - Hořejší/Čihák 22:20, 21:7.

Już sam udział hawierzowian w ćwierćfinałach Pucharu Europejskiej Unii Tenisa Stołowego jest ich dużym sukcesem międzynarodowym. Przypomnijmy, że po drodze wyeliminowali oni kolejno: TTC Hasselt (Belgia) 4:0, Maccabi Holon (Izr.) 4:1, Cordobę (Hiszp.) 4:0, a nawet Malé Budapeszt 4:2. Nie mają się więc górnicy czego wstydzić. (JH)

LIGOWE ZMAGANIA

○ **EKSTRALIGA KOBIET: Liberec - B. Hawierzów B 4:6.** Drugie zwycięstwo rezerw Banika w obecnej edycji rozgrywek. Punkty zdobyły: Harabaszowa i Gregorowa po 2,5, Davidkowa 1. **Slavoj Praga - Hawierzów B 6:4** (Harabasz 3, Gregor 1). Hawierzowianki były blisko co najmniej remisu, lecz lecz Harabaszowa i Gregorowa nie wykorzystały piłek meczowych. **Sl Praga - B. Hawierzów C 9:1** (Žákowa) i **Liberec - Hawierzów 8:2** (Žákowa i Rybářowa po 1). B-drużyna Banika zajmuje 9., zaś C-drużyna - 12. (ostatnie) miejsce.

○ **EKSTRALIGA MĘŻCZYZN: B. Hawierzów B - Elizza Praga 8:2** (Karabec, Feber i David po 2 i obydwa deble); **Hawierzów B - El Ninio Praga B 6:4** (Karabec i Feber po 2, Blank i David po 1). **W tabeli po 9 rundach** pozostali hawierzowianie po swych pierwszych dwóch zwycięstwach w rozgrywkach na przedostatnim 11. miejscu, ale zrównali się już z Litomierzycami (po 14 pkt.) i zbliżyli na odległość 1 punktu do El Ninia B. W następnych kolejkach walczyć oni będą o poprawienie swej pozycji w Litomierzycach i w Chebie (8. pozycja - 16 pkt.).

○ **W II LIDZE TENISA STOŁOWEGO mężczyzn KS Slavia Orłowa** wygrała na wyjeździe z ČKD Blansko 10:5, ale przegrała niespodziewanie w Nerzedinie 5:10. W tabeli utrzymuje się nasz zespół na 4. miejscu (19 pkt.) - za Szumperkiem (25), Žabovřeskami i Jesenikiem B (po 23 pkt.), ale przed Blanskiem (18), Hustopeczami C (18 pkt.) ad. W ostatniej rundzie podwójnej I połowy rozgrywek gościć będą w Orłowej (18 i 19 grudnia) Hluk (8.) i Hustopecze C (6. miejsce).

○ **PODCZAS ostatniego turnieju o Wielką Nagrodę weteranek RC w tenisie stołowym** w miejscowości Hluk zajęła **Krista Bednářowa z Banika Hawierzów** wprawdzie dopiero 3. miejsce (za Potůčkową i Spěváčkową), **ale w końcowej klasyfikacji obroniła ona swą 1. pozycję,** zwyciężając już po raz piąty z rzędu! Inna hawierzowianka, **Vlasta Svobodowa** (50-59 lat) zajęła w Masters 4 miejsce i jest również czwarta w łącznej punktacji. (JH)

DONIESIENIA Z TERENU

● **W DALSZYM CIĄGU nie wiedzie się florbalistkom Torpeda Hawierzów,** które w kolejnych meczach I ligi przegrały u siebie z drużynami Crazy Girls z Liberca 0:5 i Bulldogs z Brna 3:4. **Po 10 kolejkach** hawierzowianki nadal figurują na 8. miejscu wśród 10 rywalizujących zespołów (5 pkt.) - przed Pohodą Praga (3) i Hawliczkowym Brodem (1 pkt.). Prowadzą Strzeszowice (18 pkt.). (-)

● **NA MIĘDZYNARODOWYCH mistrzostwach RC w badmintonie** (wyniki podaliśmy w poprzednim numerze) Orłowę reprezentował również **Radek Magyar**, który tworząc dwójkę z Polakiem Mateuszem Walaszkiem z Głubczyc, wywalczył znakomite 2. miejsce, co było dużą i przyjemną niespodzianką dla organizatorów. Nie powiodło się tym razem młodym graczom Slavoja Czeski Cieszyn: dopiero 14-letni Stan. Bernacik przegrał już w 1. rundzie ze Słowakiem M. Matejkiem, zaś w deblu (występując ze Sluką z Cz. Krumlowa) - z dwójką austriacką Biruhs-Karasek. Natomiast Piotr Suchanek (również z Cz. Cieszyna), grający w barwch BC Koprzywnica, odpadł dopiero w ćwierćfinałach z Polakiem Bartoszem Kocikiem. -am-

● **TURNIEJ CIĘŻAROWCÓW o Wielką Nagrodę Trzyńca** wygrał Mirosław Cichy (Banik Hawierzów), który za wynik 290 kg w dwuboju uzyskał solidnych 347 punktów (w przeliczeniu według tabel Sinclaira); 2. Peter Bihary (Kubin Dolny, RS) - 337,3 PS, 3. Roman Smolon (HT Trzyniec) - 311,7 (wygrał Memoriał Karola Czółki), 4. Janíček (Kubin D.) - 306, 5. J. Zuber - 285, 6. Z. Mrózek (obaj Trzyniec) - 277 PS itd. (f)

● **FINAŁ drużynowych mistrzostw RC młodzików w zapasach** (obydwa style) odbył się w Trzyńcu: 1. Valzap Chomutów, 2. Iskra Hawl. Brod, 3. KS HT Trzyniec, 4. Sokół Pilzno. **Trzyńczanie** pokonali H. Brod 23:17 i S. Pilzno 23:16, ale w decydującym spotkaniu ulegli zepołowi Chomutowa 11:28.

● **I LIGA SIATKÓWKI: SKV Hawierzów - Czeska Trzebowa.** W spotkaniu 16. kolejki zmierzą się jutro (piątek) o godz. 19 w hali Średniej Szkoły Elektrotechnicznej w Hawierzowie przodawnik i czwarta drużyna tabeli. (v)

● **NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA we wspinaczce na sztucznej ściance,** które rozpoczną się dziś eliminacyjnymi walkami w Birminghamie (Anglia), Republikę Czeską reprezentować będzie - prócz **Michała Cieślara** z Trzyńca, który w ubiegły poniedziałek zdobył w Pradze tytuł akademickiego mistrza RC - również **Milan Benian** z Bogumina. -r-

● **ŚLIZGAWKA. ORŁOWA: czwartek** godz. 8.30-12.00; **piątek** 9.30-11.00 **CZESKI CIESZYN: piątek** godz. 15.00-16.40. **KARWINA: sobota** godz. 17.00-18.40 itd. (F)

■ SPORT POLSKI ■

□ **NA INAUGURACJĘ MŚ w Norwegii** piłkarki ręczne Polski pokonały **Australię 29:19 (16:9).** Najwięcej punktów: Matuszewska 7, Żukiel 5, Golińska i Ejsmont po 4. **We wtorek: Polska - Białoruś 29:29 (14:15);** Pawelska 9, Ejsmont 8 i Matuszewska 4. **Wczoraj** grupa A pauzowała. **Po 2 kolejkach:** 1. Norwegia i 2. Holandia po 4 pkt., 3. Polska 3 pkt., 4. Białoruś 1 pkt., 5. RC i 6. Australia - bez punktu. **Dziś Polska - Holandia.**

□ **18 MEDALI (5-5-8) na MŚ w kick-boxingu** (według systemu najważniejszej w tym sporcie federacji WAKO) zdobyli we włoskiej miejscowości Caorle reprezentanci Polski.

□ **SIATKARKI Melnoxu Mielec,** po wygranej :2 z drużyną Vakifbank Ankara (Turcja) wygrały turniej kwalifikacyjny (3. Róża Biała Cerkiew z Ukrainy, 4. Penicilina Iasi z Rumunii) i awansowały do 1/4 finału Pucharu Konfederacji. (Opr. ef)

POD STUDENCKĄ SIATKĄ

Budyń smakował

W ubiegłą sobotę 27 listopada odbył się w Czeskim Cieszynie ostatni w tym roku SAJ-owski turniej siatkówki - tradycyjny „Budyń-Cup '99". Miłym zaskoczeniem był udział aże czterech drużyn: SAJ Ostrawa, SAJ Ołomuniec, Stare i Młode Psy Karwina-Stonawa oraz JUMBO Czeski Cieszyn.

Spotkania rozegrano na dwóch boiskach w sali gimnastycznej Technikum Rolniczego i to systemem „każdy z każdym" według nowego regulaminu międzynarodowego, a więc do 25 punktów, zaś decydujący „tie-break" - do 15 pkt. Poziom poszczególnych spotkań był - zdaniem jego obserwatorów - dużo wyższy, aniżeli w minionych latach. W przerwach między poszczególnymi setami raczono się smacznym budyniem o różnorakim smaku, który - podobnie jak dyplomy i nagrody - ufundował Zarząd Główny PZKO.

WYNIKI: JUMBO - SAJ Ostrawa 2:0 (25:9, 25:10, SAJ Ołomuniec - JUMBO 2:1 (25:23, 18:25, 15:13; Stare i Młode Psy - SAJ Ostrawa 2:0 (25:7, 25:6), Stare i Młode Psy - SAJ Ołomuniec 2:0 (25:23, 25:12), SAJ Ołomuniec - SAJ Ostrawa 2:0 (25:20, 25:14) oraz St. i Ml. Psy - JUMBO 2:0 (25:20, 25:14). Najbardziej dramatyczną walkę przyniosło spotkanie ołomuńczan z cieszyniakami. **Ostateczna kolejność:** 1. Stare i Młode Psy Karwina-Stonawa - 6 pkt., 2. SAJ Ołomuniec - 4 pkt., 3. JUMBO Cz. Cieszyn - 2 pkt., 4. SAJ Ostrawa - bez punktu. **ANTONI ŁACEK**

CZOŁOWI SZTANGIŚCI NA HAWIERZOWSKIM POMOŚCIE

Wkrótce jubileuszowy TOP 12

11 grudnia o godz. 15.30 rozpocznie się w hali podnodzenia ciężarów w Hawierzowie jubileuszowy 10. konkurs w podrzucie pod nazwą „TOP 12" z udziałem tuzina czołowych sztangistów czeskich.

Wśród wybranych zawodników figurują m. in. nazwiska trójki uczestników niedawnych MŚ w Atenach: J. Mulinskiego (Sokół Ostrawa), P. Hrubego i Z. Vacury (obydwaj Banik Sokolow), braci Sobotków (Teplice), L. Walzera (PSK Olimp Praga), P. króla, J. Mandáta, M. Cichego i T. Matykiewicza (wsz. B. Hawierzów) itd. **Triumfatorami poprzednich konkursów zostali:** J. Zubrický z Olimpu Praga (1990, 92 i 93), P. Hudeček z tego samego klubu (1991), R. Lukáč (1994, 95 i 98) oraz M. Kopecký - obaj z B. Hawierzów (1996 i 97).

Zawodom, w których poszczególnym ciężarowcom różnych kategorii wagowych **najlepszy wynik z trzech prób w podrzucie przeliczony zostanie na punkty Sinclara,** towarzyszyć będą tradycyjne występy mażoretek, pokazy szermierzy z Ostrawy, członków klubu tanecznego „Horyzonty" i pokazy mody. Na zakończenie spośród biletów wstępu rozlosowane zostaną nagrody rzeczowe. Smakosze piwa kosztować mogą napój firmy Ostravar...

W najbliższą zaś sobotę 4. 12. ciężarowcy Hawierzówa, a także Bogumina, rywalizować będą w 3. (ostatniej) rundzie I ligi drużynowej w Sokołowie. W trakcie tej imprezy ogłoszone zostaną zdobywcy „Złotej sztangi" spośród najlepszych zawodników RC w 1999 roku w poszczególnych kategoriach. (ac)

Mikołajowe szachy

Urząd Gminny w Gródku wraz z Miejscowym Kołem PZKO zapraszają w nadchodzącą sobotę, tj. 4 grudnia, do wzięcia udziału w Mikołajowym turnieju szachowym.

Kategorie: dzieci do lat 10 (rok urodzenia 1989 i młodsi), od lat 11 do 15 (1984-1988), młodzież od lat 16 i starsi oraz rejestrowani szachiści. **Prezentacja** - od godz. 7.30 do 8.00 w Domu PZKO w Gródku. **Pierwsze partie** - od godz. 8.30. Wpisowe - (tylko dla osób powyżej lat 15) - 30 Kč. **Bufet** - zapewniony. **Bliższych informacji udzieli** telefonicznie p. Bronisław Walek **nr 0602 - 894 754.** (-)

▲ **49. SPORTKA**: 3, 13, 15, 22, 45, 46 (39). **II LOSOWANIE**: 18, 22, 27, 30, 43, 49 (24). **SZANSA**: 809 912. *(bez gwarancji)*

TRZYNIECKICH STALOWNIKÓW ZAWIODŁA SKUTECZNOŚĆ STRZAŁOWA

Sparta wzięła rewanż z nawiązką

○ **EKSTRALIGA HOKEJA: SPARTA PRAGA - TRZYNIEC 5:1 (0:0, 3:0, 2:1).** W spotkaniu 28. kolejki, rozegranym awansem już we wtorek, wzięli hokeiści ze stolicy rewanż z nawiązką za porażkę 2:4 w **pierwszym** wzajemnym meczu, który odbył się we wrześniu - również w Pradze. (Termin odroczonego starcia Trzyniec - Sparta nie został jeszcze sprecyzowany). W tabeli po 25 rozegranych kolejkach wyszli już prażanie z 3. na 2. miejsce (34 punkty), tracąc do prowadzącego Pilzna zaledwie jeden punkt. Trzyńczanie natomiast, po swej 9. porażce w obecnych rozgrywkach, pozostali na 6. pozycji (28 pkt.). Od czwartego Wsecina (a więc od elitarnej grupy drużyn) dzielą stalowników 3 punkty.

Początkowo gra była wyrównana. Szanse zmieniały się po obu stronach, lecz bramkarze Bříza oraz Lakosil (ten drugi po dłuższym czasie otrzymał pierwszeństwo przed Novotným) byli zawsze na posterunku. Okresami mieli ofensywnie grający trzyńczanie (bez Daní i Kaděry, ale już z Kuntošem) nawet optyczną przewagę, jednakże niedokładne wykańczanie akcji było ich słabą stroną (Král, Folta, Havlát, Chlubna, Ujčík i inni). Bříza miał nieraz szczęście, w pewnym momencie od utraty gola po strzale Havláta uchroniła go maska ochronna...

W II tercji gospodarze zredukowali grę na 3 napady i ta zmiana zaczynała przynosić efekty. W 25. min. Žemlička (P) okrążył bramkę trzyniecką i z dość ostrego kąta zdobył prowadzenie dla Sparty. Goście wciąż nie rezygnowali, lecz w połowie meczu obrońca Rebolj (ze Słowenii) oddał strzał z dystansu, jeden z trzynickich graczy zmienił kierunek lotu krążka do swej siatki i było 2:0. W 37. min. (zaledwie 18 sekund po wykluczeniu trzynieckiego Svobody) strzał Kučery skierował Vůjtek do siatki- 3:0. Ta bramka definitywnie złamała opór gości.

○ **W 4. minucie III tercji** jeden z najlepszych graczy Sparty, obrońca Kučera, zaskoczył bramkarza stalowników dalekim, choć niegroźnym strzałem (4:0) i nieszczęsny Lakosil, który wcześniej obronił blisko 30 strzałów, ustąpił miejsca Novotnemu. Ten jednak po 78 sekundach pobytu na tafli również łowił krążek w bramce po strzale Kratěny - 5:0. W 51. minucie trzyńczanie przełamali wreszcie indolencję strzałową, lecz był to już tylko ich przysłowiowy „łabędzi śpiew"... Autorem honorowego gola - po akcji Sekeráka i Jánoša - stał się Ujčík - 5:1. Kary: 2 - 4, wykorzystanie - 1:0. Widzów 4028. Sędziował Rejthar.

○ **JUTRO o godz. 17: TRZYNIEC - BUDZIEJOWICE** (poprzednio 2:3). Goście mają tylko o 1 punkt mniej od stalowników. **Sl. Praga - Hawierzów** (3:3). Slavia (9. miejsce) ma tylko 1 punkt więcej od 11. Femaksu. (Opr. JT)